

Prvih 105 presuda Evropskog suda za ljudska prava protiv Srbije

105. *Savić i drugi protiv Srbije.* Evropski sud za ljudska prava je 5. aprila 2016. jednoglasno doneo presudu u predmetu Savić i drugi protiv Srbije (predstavke br. 22080/09, 56465/13, 73656/14, 75791/14, 626/15, 629/15, 634/15 i 1906/15). Podnosioci predstavki su se, prema članu 6. stav 1. Evropske Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda žalili na dužinu trajanja raznih krivičnih i parničnih postupaka. U svetlu raspoloživog materijala i s obzirom na konkretne okolnosti slučaja, Sud je smatrao da iznosi koji su dosuđeni podnosiocima ne mogu da budu smatrani dovoljnim, odnosno da ne predstavljaju odgovarajuće obeštećenje za pretrpljene povrede. Sud je, stoga, zaključio da podnosioci predstavki nisu izgubili status žrtve, u smislu člana 34. Konvencije i da ovaj prigovor Vlade mora da bude odbijen. S obzirom na navedeno, i posebno na ocenu Suda u vezi statusa žrtve podnosilaca predstavki, Sud je zaključio da je u ovom predmetu dužina postupka bila preterana i da nije ispunila zahtev „razumnog vremena“, iz kog razloga je utvrdio da je podnosiocima povređen član 6. stav 1. Konvencije i dosudio im određene iznose na ime naknade nematerijalne štete i troškova postupka. [PDF cele presude](#)

104. *Stoković i drugi protiv Srbije.* Evropski sud za ljudska prava je 8. marta 2016. jednoglasno doneo presudu u predmetu Stoković i drugi protiv Srbije (predstavka broj 75879/14 i 17 drugih). O ovom predmetu, kao o predmetu u kome postoji dobro ustanovljena praksa Suda, uprkos protivljenju Vlade, odlučivao je tročlani Odbor, pa je presuda pravosnažna. Podnosioci predstavki su bili zaposleni u HK „Komgrap“ a.d. „Komgrap – Makiš“ d.o.o, koji je u relevantnom periodu bio u većinskom društvenom vlasništvu. Sud je, s pozivom na presudu Jovičić i drugi protiv Srbije, podsetio da je, nezavisno od toga da li je dužnik privatizovan 2007. godine, u vreme donošenja pravosnažne presude i rešenja o izvršenju, dužnik funkcionisao kao lice pod kontrolom države, te da je, stoga, država direktno odgovorna za njegove dugove. Sud je dalje podsetio da je u sličnim predmetima često utvrđivao povrede člana 6. i/ili člana 1. Protokola 1 i zaključio da Vlada nije predočila nikakvu činjenicu ili ubedljiv argument koji bi doveo do toga da Sud postigne drugačiji zaključak u ovom predmetu, iz kog razloga je utvrdio da su povređeni član 6. stav 1. Konvencije i član 1. Protokola 1 uz Konvenciju. S obzirom na postignuti zaključak, Sud nije smatrao da je potrebno da ispita pritužbu na osnovu člana 13. Konvencije. Sud je utvrdio da je država dužna da isplati podnosiocima predstavki iznose dosuđene presudom iz juna 2003. godine, kao i troškove izvršnog postupka, umanjeno za eventualno već isplaćene iznose. U pogledu nematerijalne štete, Sud je utvrdio da država treba da isplati jednoj podnositeljki na ime nematerijalne štete i troškova postupka traženi iznos od 1.741 evra, dok je u odnosu na ostale

podnosiocima utvrđeno pravo na isplatu od po 2.000 evra, nakon oduzimanja eventualno isplaćenih iznosa po ovom osnovu. [PDF cele presude](#)

103. *Milojević i drugi protiv Srbije.* Evropski sud za ljudska prava je u predmetu Milojević i 2 podnosioca protiv Srbije (br. 43519/07, 43524/07 i 45247/07) objavio presudu 12. januara 2016, kojom je utvrdio povredu člana 6. stav 1 Konvencije u odnosu na sva tri podnosioca, i povredu člana 8. Konvencije u odnosu na prvog i drugog podnosioca. Sva tri podnosioca predstavke otpuštena su iz Ministarstva unutrašnjih poslova obrazloženim rešenjima u kojima je navedeno da su predlog za prestanak radnog odnosa podneli njihovi pretpostavljeni, na osnovu činjenice da su protiv podnosilaca pokrenuti krivični postupci. U pogledu člana 8. Konvencije Evropski sud je postavio pitanje stranama da li je bilo mešanja u pravo podnosilaca na poštovanje njihovog privatnog života u smislu člana 8 stav 1 Konvencije. Država nije osporavala da je došlo do mešanja u smislu člana 8, ali je isticala da je to bilo u skladu sa zakonom. U pogledu trećeg podnosioca, Sud je smatrao da je njegova pritužba na osnovu člana 8. nedopuštena *ratione temporis*. Sud je podsetio na svoju praksu u kojoj je utvrdio da izraz „propisano zakonom“ i „u skladu sa zakonom“ u smislu čl. 8. do 11. Konvencije, ne znači samo da je sporna mera bila propisana zakonom, već podrazumeva i određeni kvalitet zakona u pitanju. Zakon mora biti dostupan i predvidiv, odnosno formulisan sa dovoljnom preciznošću da omogući pojedincu da svoje ponašanje uskladi sa njim (stav 62). U pogledu člana 6. stav 1 Evropski sud je postavio stranama pitanje da li su odluke Vrhovnog suda Srbije u kojima je potvrđeno otpuštanje sa posla podnosilaca predstavke dovoljno obrazložene, u skladu sa zahtevima člana 6. stav 1 Konvencije. U tom smislu, Sud se pozvao na presudu K.M.C. protiv Mađarske. Na ime pretrpljene nematerijalne štete prvom podnosiocu nije dosuđeno ništa jer nije podneo zahtev za pravičnu naknadu. Drugom je dosuđeno na ime nematerijalne štete 5.800 evra (od traženih 10 000), dok je zahtev za naknadu materijalne štete odbačen kao neobrazložen. U slučaju trećeg podnosioca, dosuđeno je 2.400 evra na ime nematerijalne štete (zbog povrede člana 6. st.1), dok je zahtev za naknadu materijalne štete odbačen. Takođe, zahtevi za naknadu troškova su odbačeni jer nisu bili potkrepljeni dokazima. Treći podnosilac predstavke je smatrao da Sud treba da naloži tuženoj državi da ponovi parnični postupak u kome bi domaći sudovi primenili principe koje je Sud utvrdio u ovoj presudi, koji bi omogućio ponovno zaposlenje podnosioca u policiji. Sud je smatrao da nije neophodno da naloži traženu individualnu meru. [PDF cele presude](#)

102. *Rakić i Sarvan, Milenković i Veljković, Dragi Petrović, Šerifović i drugi protiv Srbije.* Dana 20. oktobra 2015. Evropski sud za ljudska prava je objavio četiri presude: Rakić i Sarvan (br. 47939/11 i 56192/11), Milenković i Veljković (br. 7786/13 i 47972/13), Dragi Petrović (br. 80152/12), Šerifović i drugi (br. 5928/13 i dr.) koje se odnose na neefikasno izvršenje domaćih presuda donetih protiv preduzeća sa većinskim

društvenim kapitalom. Sve presude je doneo Odbor od troje sudija s obzirom da Sud ove predmete smatra svojom dobro ustanovljenom praksom. U svim presudama Sud je utvrdio povrede čl. 6 stav 1. Konvencije i člana 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju, smatrajući da nije neophodno da posebno razmatra član 13. Konvencije. [PDF cele presude Rakić i Sarvan](#), [PDF cele presude Milenković i Veljković](#), [PDF cele presude Dragi Petrović](#), [PDF cele presude Šerifović i drugi](#)

101. Grujović protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je 21. jula 2015. utvrdio povrede člana 5. stav 3. Konvencije zbog prekomernog trajanja pritvora i člana 6. stav 1. Konvencije zbog prekomernog trajanja krivičnog postupka. Podnosilac predstavke Nenad Grujović je trenutno u pritvoru u Centralnom zatvoru u Beogradu. Predmet se odnosi na dužinu pritvora i krivičnog postupka protiv podnosioca predstavke. Nakon što ga je Austrija izručila Srbiji, podnosiocu je 6. jula 2007. određen pritvor zbog sumnje za teško ubistvo, neovlašćeno korišćenje tuđeg vozila i falsifikovanje. Istražni sudija se pozvao na više osnova za njegov pritvor, naročito na opasnost od bekstva i ometanje postupka. Kasnije je njegov pritvor redovno preispitivan i produžavan svaka dva meseca. U aprilu 2014. izrečena mu je kazna od 20 godina zatvora. Po žalbi, presuda je ukinuta u oktobru 2014. i predmet je vraćen na ponovno suđenje. Istovremeno, Apelacioni sud je naložio produženje pritvora. Sud je podsetio da se u svakom pojedinačnom slučaju mora ocenjivati da li je pritvor bio razumna mera u konkretnim okolnostima. Sud nije prihvatio argumente države da je na dužinu postupka uticala kompleksnost slučaja. Sud je zaključio da pritvor podnosioca predstavke u trajanju više od 7 godina, premašuje razumno vreme, te je u tom smislu došlo do povrede član 5. stav 3. Konvencije. Uzimajući u obzir činjenice predmeta, Sud je zaključio da je krivični postupak trajao više od 8 godina u dva stepena i utvrdio povredu člana 6. stav 1. Konvencije. Sud je podnosiocu predstavke dosudio 4.500 evra na ime pretrpljene nematerijalne štete i 1.500 evra na ime troškova postupka. [PDF cele presude](#)

100. Rafailović i Stevanović protiv Srbije. Presudu od 16. juna 2015, Evropski sud za ljudska prava doneo je u predmetu u kome je spojio dve pojedinačne predstavke, broj 38629/07 od 28. avgusta 2007. godine, koju je podneo Milan Rafailović i broj 23718/08 od 12. maja 2008. godine, koju je podnela Svetlana Stevanović. Podnosioci su u predstavkama, između ostalog, isticali povrede članova 6. i 13. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (dalje, Konvencija), člana 1. Protokola broj 1. uz Konvenciju – povredu prava na suđenje u razumnom roku, prava na delotvorno pravno sredstvo i prava na zaštitu imovine. Sud je utvrdio povrede člana 6. stav 1 Konvencije i člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju, smatrajući da nema potrebe da posebno razmatra pritužbe prema članu 13. Konvencije. [PDF cele presude](#)

99. Raguž protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je 7. aprila 2015. godine doneo presudu u ovom slučaju i utvrdio povredu prava na suđenje u razumnom roku iz člana

6. stav 1 Konvencije i člana 1. Protokola 1. Kao obavezu države prema ovoj presudi, Evropski sud za ljudska prava utvrdio je da nadležni sud mora preduzeti sve odgovarajuće radnje kako bi predmetni izvršni postupak bio okončan. Takođe, na ime nematerijalne štete država je u obavezi da podnosiocu predstavke isplati iznos od 1.500 evra u dinarskoj protivvrednosti. [PDF cele presude](#)

98. Nuhović i Kurtanović protiv Srbije. Pokojna supruga i majka podnosilaca predstavke, Fatima Nuhović bila je zaposlena u preduzeću „Raška“ Viskozna predionica DOO Novi Pazar, koje je bilo preduzeće sa pretežnim društvenim kapitalom. Podnosioci predstavke su se žalili na neizvršenje pravosnažne sudske presude donete u korist njihove preminule supruge i majke. Sud je utvrdio da podnosioci predstavke imaju osnov za podnošenje predstavke i da svaki dosuđeni iznos treba da se stavi u zaostavštinu preminule, pa je proglasio predstavku dopuštenom i utvrdio povrede člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju. Vlada treba da isplati sume dosuđene pravosnažnom domaćom presudom od 13. jula 2004, kao i utvrđene troškove izvršnog postupka, umanjene za iznose koji su možda već isplaćeni po ovom osnovu, u zaostavštinu pokojne Fatime Nuhović, kao i da je opravdano i pravično da se dosudi 2.000 evra u zaostavštinu pokojne Fatime Nuhović za pokriće nematerijalnih troškova, kao i sudskih troškova. [PDF cele presude](#)

97. EVT protiv Srbije, (13.01.2015), Lučić, Gavović, Tomović i drugi protiv Srbije (24.02.2015), Rakić protiv Srbije (28.04.2015). Evropski sud za ljudska prava je ovim presudama potvrdio već ustanovljenu praksu u odnosu na izvršenje pravosnažnih presuda donetih protiv preduzeća sa većinskim društvenim kapitalom. I ovoga puta Sud je utvrđivao povrede člana 6. stava 1. Konvencije i člana 1. Protokola 1 uz Konvenciju, zbog neizvršenja domaćih pravosnažnih odluka koje su donete u korist podnosilaca predstavki, te je obavezao Republiku Srbiju da podnosiocima predstavki iz sopstvenih sredstava isplati na ime materijalne štete iznose dosuđene pravosnažnim domaćim odlukama, umanjene za iznose koji su već isplaćeni, a na ime nematerijalne štete i troškova postupka iznose od po 2.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate. [PDF cele presude EVT](#), [PDF cele presude Lučić](#), [PDF cele presude Gavović](#), [PDF cele presude Tomović i drugi](#), [PDF cele presude Rakić](#)

96. Jovičić i drugi protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je 13. januara 2015. doneo presudu u ovom predmetu. Podnosioci predstavke, nekada zaposleni u preduzeću Raketa-Putnički saobraćaj a.d.Užice podneli su predstavke Sudu zbog neizvršenja pravosnažnih presuda Opštinskog suda u Požegi donetih u njihovu korist protiv navedenog preduzeća, od koga su potraživali neisplaćene zarade i doprinose za penzijsko i zdravstveno osiguranje. Presude su donete u periodu od 2006. do 2009. godine. Sud je ustanovio da „činjenica da je država prodala veliki deo svog udela u ovom preduzeću ne oslobađa državu obaveze da izmiri dug koji je nastao pre prodaje

akcija". Sud je utvrdio povredu člana 6. stav 1. Konvencije i člana 1. Protokola 1 uz Konvenciju. Obaveza države po ovoj presudi je isplata iznosa od 2.000 evra na ime nematerijalne štete i troškova postupka, kao i isplata iznosa dosuđenih sudskim odlukama donetim u korist podnosilaca, koje su postale pravnosnažne pre 11. decembra 2008, umanjene za iznose koji su možda već isplaćeni po tom osnovu. [PDF cele presude](#)

95. Janković protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je 18. novembra 2014. godine doneo presudu u slučaju Janković protiv Srbije. Sud se pozvao na svoju dobro ustanovljenu sudsku praksu u sličnim slučajevima (Marčić i drugi protiv Srbije, Kačapor i drugi, Crnišani i drugi, Adamović) i utvrdio da postoji povreda člana 6 stav 1 Konvencije kao i povreda člana 1 Protokola 1 uz Konvenciju. Na osnovu utvrđenih povreda Sud je dosudio podnosiocu iznos od 2.000 evra na ime naknade nematerijalne štete i troškova postupka. Utvrđena je i obaveza države da podnosiocu isplati iznose dosuđene domaćim odlukama, umanjene za sve iznose koji su do sada plaćeni po tom osnovu, u roku od tri meseca od donošenja ove presude. [PDF cele presude](#)

94. Nikolić-Krstić protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je 14. oktobra 2014. godine doneo presudu povodom predstavke koju je Olivera Nikolić-Krstić podnela protiv Republike Srbije žaleći se na povrede svojih prava proistekle iz nesprovođenja pravosnažne odluke tadašnjeg Opštinskog suda u Leskovcu od 5. septembra 1994. Sud je utvrdio povrede člana 6. stav 1 i člana 1. protkola 1 uz Konvenciju. Na osnovu već značajne i ustanovljene sudske prakse u ovakvim predmetima (Kačapor i drugi protiv Srbije presuda 2269/06 i dr. od 15. januara 2008. godine) od koje nije našao razloga da odstupi, Sud je utvrdio da je predmetna odluke ostala neizvršena više od 10 godina, a da je država odgovorna za nesprovođenje pravosnažne sudske odluke donete protiv pravnih lica koja su pod kontrolom države. Sud je podnositeljki predstavke dosudio na ime materijalne štete iznos dosuđen presudom domaćeg suda umanjen za sumu koja je po tom osnovu eventualno već plaćena podnositeljki predstavke, a na ime nematerijalne štete nastale povredom gore navedenih članova Evropske konvencije i troškova postupka podnositeljki predstavke dodelio iznos od 2.500,00 evra. [PDF cele presude](#)

93. Pop-Ilić i druge protiv Srbije. Podnositeljke su se prituživale zbog neizvršenja pravosnažne presude Opštinskog suda u Vlasotincu od 11. jula 2007. godine, kojom je njihovom bivšem poslodavcu, AD RETEX, od 2003. godine privatnom preduzeću, naloženo da ih vrati na posao i isplati im neisplaćene zarade, doprinose za socijalno osiguranje i troškove postupka. Takođe su se žalile da je Ustavni sud odbacio kao neblagovremene njihove zahteve za naknadu štete zbog neizvršenja presuda u njihovu korist, iako su bili podneti u skladu sa zakonom. Sve podnositeljke su se pozvale na član 6. stav 1 Konvencije (pravo na pravično suđenje u razumnom roku) i član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju (pravo na mirno uživanje imovine). Sud je utvrdio povredu

člana 6. stav 1 Konvencije. Sud je na ime nematerijalne štete dosudio podnositeljicama po 2.700 evra, a na ime troškova u domaćim postupcima dosudio je svima zajedno 1.700 evra. [PDF cele presude](#)

92. Ališić i drugi protiv BiH, Hrvatske, Srbije, Slovenije i BJR Makedonije. Evropski sud za ljudska prava je 16. jula 2014. objavio pilot presudu Velikog Veća u ovom predmetu, koji se odnosi na nemogućnost podnosilaca predstavki da povrate "staru" deviznu štednju – posle raspada SFRJ – deponovanu kod dve banke (filijala Investbanke u Tuzli i filijala Ljubljanske banke u Sarajevu) u BiH. Pred sudom je oko 1.850 sličnih predstavki koje obuhvataju 8.000 lica. One se odnose prvenstveno na „staru deviznu štednju“ u Ljubljanskoj banci, filijala Sarajevo i filijale u Zagrebu, i filijale nekoliko srpskih banaka izvan Srbije. Sud je ocenjujući da postoje hiljade potencijalnih podnosilaca smatrao da je prikladno da donese pilot presudu (koja se odnosi na sve slične slučajeve).

Stavovi tuženih država o tome na kome leži obaveza da isplati podnosiocima su se diametralno razlikovali. Na jednoj strani su bile Slovenija i Srbija koje su se zalagale za princip teritorijalnosti, smatrajući da bi ovo pitanje trebalo da se reši kroz Sporazum o sukcesiji u okviru Aneksa C. Na drugoj strani, bile su ostale tužene države, zalažući se da obaveza isplate leži na državama u kojima je sedište predmetnih banaka (Srbija i Slovenija).

Presudom Velikog Veća Evropski sud za ljudska prava u suštini je potvrdio prvobitnu odluku Veća i ustanovio jednoglasno da su Slovenija i Srbija odgovorne za povrede prava na mirno uživanje imovine (član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju) i povredu prava na delotvoran pravni lek (član 13. Konvencije). Srbija ima obavezu da podnosiocu predstavke g. Šahdanoviću, koji je imao deviznu štednju u filijali Investbanke u Tuzli, u roku od 3 meseca isplati iznos od 4.000 evra na ime nematerijalne štete. Isti iznos, po istom osnovu i u istom roku, Slovenija je u obavezi da plati podnosiocima Ališiću i Sadžaku.

U izreci presude Sud je jednoglasno konstatovao da propust Srbije i Slovenije da isplate „staru“ deviznu štednju podnosiocima predstavki i svim drugim licima u sličnom položaju, predstavlja sistemski problem. U tom smislu, sud je većinom od 16 prema 1, odlučio da Srbija (odnosno Slovenija) mora preduzeti sve potrebne korake, uključujući i zakonske izmene, kako bi se omogućilo g. Šahdanoviću i svim drugim licima u istom položaju da povrate svoju staru deviznu štednju pod istim uslovima kao građani Srbije koji su takve štedne uloge imali u domaćim filijalama srpskih (odnosno slovenačkih banaka), sve u roku od jedne godine i pod nadzorom Komiteta ministara Saveta Evrope.

Evropski sud je takođe odlučio da na godinu dana odloži razmatranje svih sličnih slučajeva pred Evropskim sudom za ljudska prava protiv Srbije i Slovenije, a što je bez uticaja na mogućnost Suda da u svakom trenutku proglasi nedopuštenom bilo koji takav slučaj ili da ga skine sa liste predmeta pred Sudom u skladu sa Konvencijom. [PDF cele presude](#)

91. Jovanović protiv Srbije i Radovanović protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava u Strazburu doneo je dve presude u korist podnosilaca predstavki i to 15. jula 2014. u predmetu Jovanović i drugi protiv Srbije (broj predstavki 13907/09, 15650/09, 16874/09, 17233/09, 27787/09, 31028/09, 6997/10 i 61218/11) i 22. jula 2014. u predmetu Radovanović protiv Srbije (broj predstavke 9302/11). Ovim presudama Sud je potvrdio svoju već dobru ustanovljenu sudsku praksu u odnosu na potraživanja radnika iz radnog odnosa prema preduzećima sa većinskim društvenim kapitalom. Naime, i ovaj put Sud je u oba slučaja utvrdio povredu člana 6. stava 1 Konvencije i člana 1 Protokola 1 uz Konvenciju, te je obavezao Republiku Srbiju da podnosiocima predstavki isplati na ime materijalne štete iznose dosuđene pravnosnažnim domaćim odlukama, umanjene za iznose koji su već isplaćeni, a na ime nematerijalne štete i troškova postupka iznose od po 2.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate. Takođe, u presudi Radovanović protiv Srbije Sud je istakao da je obaveza države i da izabere, uz nadzor Komiteta ministara, odgovarajuće opšte i/ili pojedinačne mere koje će biti usvojene u domaćem pravnom poretku kako više ne bi dolazilo do ovakvih povreda Konvencije. [PDF cele presude Jovanović](#), [PDF cele presude Radovanović](#)

90. Petrović protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava 15. jula 2014. doneo je presudu u ovom slučaju i utvrdio povredu procesnog aspekta člana 2. Konvencije. Podnositeljka predstavke, gospođa Radmila Petrović, obratila se Sudu zbog nesprovođenja efikasne istrage u vezi sa okolnostima koje se tiču zlostavljanja i smrti njenog sina od strane državnih organa Republike Srbije. Sin podnositeljke Dejan Petrović izgubio je život tako što je 17. januara 2002. godine skočio sa drugog sprata prostorija OUP-a Vračar u koje je bio doveden dan ranije pod sumnjom da je izvršio tešku krađu i zadržan je u policijskoj stanici tokom noći... Sud je prvo naveo opšte principe kojima se u svojoj praksi rukovodi prilikom odlučivanja o povredi člana 2 Konvencije. Ukoliko bi se reakcija države svodila isključivo na isplatu naknade štete, stavljajući u drugi plan krivično gonjenje i kažnjavanje odgovornih lica, predstavnici države bili bi u mogućnosti da zloupotrebe prava onih lica koja se nalaze pod njihovom kontrolom. Sud je ocenio da disciplinski postupak koji je vođen protiv dva policijska službenika nikako ne može zadovoljavati zahteve postavljene članom 2 Konvencije, pošto mu nedostaju detaljnost i objektivnost. Bez neophodnog učešća javnosti i podnosilaca predstavke, oslanjajući se isključivo na iskaze tri policijska službenika koji su tvrdili da se radi o samoubistvu, što je tretirano kao dokaz prima facie, zanemarujući pri tom bilo kakvu odgovornost policije, država je praktično sprovela postupak bez značaja za utvrđivanje okolnosti slučaja i

odgovornosti službenih lica... Sud je istakao da Konvencija ne obavezuje države ugovornice da uspostave mehanizam preispitivanja odluke javnog tužioca kada on odluči da ne preduzima krivično gonjenje. Međutim, ukoliko država takav mehanizam propiše Sud će to uzeti u obzir i ispitati da li takav mehanizam može da ispravi nedostatke u postupanju tužioca i da li zadovoljava procesne zahteve u skladu sa članom 2. Konvencije... Sud je doneo odluku da na ime duševnih bolova ne dosudi podnositeljki bilo kakvu naknadu zato što je u svojoj odluci od 4. januara 2012. ovaj zahtev proglasio nedopuštenim rationae temporis. Međutim na ime duševnih bolova koje je podnositeljka pretrpela kao posledicu neefikasne istrage o smrti svoga sina, sud joj je dosudio 12.000 evra na ime nematerijalne štete. Iznos koji je dosuđen podnositeljki u parničnom postupku i potom isplaćen ne treba da bude uračunat u ovaj iznos zato što je dosuđen po drugačijem osnovu. [PDF cele presude](#)

89. Isaković-Vidović protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je 1. jula 2014. objavio ovu presudu, u kojoj je utvrdio povredu člana 8. Konvencije, prema kojoj su države dužne da zaštite fizički i moralni integritet pojedinca. Primenjujući navedene principe i oslanjajući se posebno na praksu ustanovljenu presudom Sandra Janković protiv Hrvatske, broj 38478/05, presuda od 5. marta 2009... Sud je utvrdio da je zbog zastarelosti obustavljeno krivično gonjenje po službenoj dužnosti protiv lica koje je podnositeljki nanelo teške telesne povrede i tako je postupak završen bez pravosnažne odluke o krivici... Sud je obavezao državu da podnositeljki predstavke isplati 3.000 evra na ime nematerijalne štete i 3.000 evra na ime troškova postupka pred Sudom. [PDF cele presude](#)

88. Ridić i drugi protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava u Strazburu je dana 01. jula 2014. u ovom predmetu doneo presudu u korist podnosilaca predstavki. Ovom presudom Sud je potvrdio svoju već dobru ustanovljenu praksu u odnosu na potraživanja radnika iz radnog odnosa prema preduzećima sa većinskim društvenim kapitalom. Naime, i ovaj put Sud je utvrdio povredu člana 6. stava 1. Konvencije, jer je podnosiocima povređeno pravo na suđenje u razumnom roku zbog dugog trajanja izvršnog postupka, te je obavezao Republiku Srbiju da svakom podnosiocu predstavke iz sopstvenih sredstava iznos od po 2.000 evra isplati na ime nematerijalne štete i troškova postupka. [PDF cele presude](#)

87. Habimi i drugi protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je 3. juna 2014. objavio presudu u ovom slučaju. Podnosioci predstavke, njih 37, obratili su se Sudu zbog navodnog kršenja prava iz člana 3 Konvencije (zabrana mučenja) do koga je došlo tokom intervencije specijalnih policijskih snaga 24. novembra 2006. u KPZ u Nišu, za vreme protesta zatvorenika. Radi podsećanja navodimo da su se u novembru 2006. godine u Kazneno-popravnim zavodu u Nišu (gde su se nalazili podnosioci predstavke), kao i u drugim zatvorima u Srbiji, zatvorenici pobunili zbog neispunjenih

zahteva koji su se odnosili na usvajanje Zakona o amnestiji. Dana 24. novembra 2006, oko sedam sati ujutru, stotine pripadnika specijalnih policijskih snaga ušlo je u Kazneno-popravni zavod u Nišu i protest je stavljen pod kontrolu. Punomoćnik podnosilaca predstavke podneo je u martu 2007. krivične prijave Opštinskom javnom tužilaštvu u Nišu protiv pojedinih zatvorskih stražara ali i nepoznatih počinilaca zbog povreda koje su pretrpeli prilikom intervencije policije... Na osnovu svih sprovedenih radnji Opštinsko javno tužilaštvo odbacilo je krivične prijave podnosilaca u decembru 2007... Evropski sud za ljudska prava zauzeo je stav da je procesni aspekt člana 3 Konvencije u ovom slučaju bio povređen, što znači da Republika Srbija nije sprovela delotvornu istragu povodom ovog slučaja... Sud je svakom od podnosilaca predstavke dosudio iznos od po 3.500 evra na ime naknade nematerijalne štete, prema spisku priloženom uz presudu, kao i 5.000 evra u ukupnom iznosu, na ime troškova postupka. [PDF cele presude](#)

86. Mećava protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava u Strazburu je 20. maja 2014. doneo presudu u korist podnosioca predstavke kojom je potvrdio svoju već dobru ustanovljenu sudsku praksu u odnosu na potraživanja radnika iz radnog odnosa prema preduzećima sa većinskim društvenim kapitalom. Naime, Sud je opet utvrdio povredu člana 6. stava 1. Konvencije i člana 1. protokola 1 uz Konvenciju, zbog neizvršenja domaće pravosnažne odluke koja je doneta u korist podnosioca predstavke, a protiv DP „HP FAGRAM“ iz Smedereva, te je obavezao Republiku Srbiju da podnosiocu predstavke iz sopstvenih sredstava isplati naknadu na ime nematerijalne štete u iznosu od 2.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate i naknadu na ime materijalne štete koja se odnosi na iznose dosuđene pravosnažnom domaćom odlukom, ali umanjene za već isplaćene iznose, ukoliko je do isplate i došlo. [PDF cele presude](#)

85. Vučković i 29 drugih protiv Srbije. U utorak, 25. marta 2014. Veliko veće Evropskog suda za ljudska prava zaključilo je da podnosioci predstavki nisu iskoristili sve pravne lekove koje su imali na raspolaganju zbog navodne diskriminacije, odnosno u vezi sa navodnim povredama člana 14. Evropske konvencije (zabrana diskriminacije), člana 1. Protokola br. 1 (pravo na mirno uživanje imovine) i člana 1. Protokola br. 12 uz Konvenciju (opšta zabrana diskriminacije). Predmet se odnosi na isplatu dnevnica [rezervistima](#) koji su bili angažovani u Jugoslovenskoj vojsci za vreme NATO intervencije u Srbiji od marta do juna 1999. Svih trideset podnosilaca predstavke su državljani Srbije, koji uglavnom žive u niškoj oblasti. Svi oni su bili mobilisani od strane Jugoslovenske vojske za vreme NATO intervencije u Srbiji. Na osnovu toga su imali pravo na dnevnice u periodu od marta do juna 1999. Posle demobilizacije Vlada Srbije je navodno odbila da izvrši svoju obavezu prema rezervistima. Rezervisti su organizovali seriju javnih protesta, a posle dužih pregovora, 11. januara 2008. Vlada je zaključila Sporazum sa grupom rezervista koji imaju prebivalište na teritoriji opština Kuršumlija, Lebane, Bojnik, Žitorađa, Doljevac, Prokuplje i Blace. Zaključenim sporazumom garantovano im je da će im deo dugovanja biti plaćen u šest mesečnih

rata. Pomenute opštine izabrane su zbog statusa nerazvijenog područja. Podnosioci predstavke podneli su tužbe parničnom sudu u Srbiji, sa zahtevom za isplatu dnevnica tvrdeći da su diskriminirani. U presudi veća od 28. avgusta 2012. Evropski sud je utvrdio da nije bilo povreda člana 6. stav 1. Konvencije zbog različite prakse domaćih sudova, ali da je došlo do povrede člana 14. u vezi sa članom 1. Protokola broj 1. Evropski sud je utvrdilo da nije bilo „objektivnog i opravdanog objašnjenja“ da podnosioci predstavke budu drugačije tretirani samo na osnovu prebivališta. U presudi Velikog veća podvlači se princip supsidijarnosti i između ostalog, ističe da je obaveza država potpisnica da osiguraju poštovanje osnovnih ljudskih prava i sloboda na domaćem nivou. Naglašava se da svaki podnosilac predstavke pre obraćanja Evropskom sudu mora iscrpeti domaće pravne lekove u vezi sa pritužbama koje ističe u pogledu povreda prava zaštićenih Konvencijom. To podrazumeva i da se moraju poštovati formalni zahtevi i rokovi koji su propisani domaćim pravom. Evropski sud primećuje i da nema ubedljivog objašnjenja zašto su oni svoje tužbene zahteve podneli tek 2009. godine iako je pitanje „ratnih dnevnica“ datira još iz 1999. godine. Sud je većinom od 14 prema 3 usvojio prethodni prigovor Vlade u vezi sa pritužbama povodom navodne diskriminacije. Shodno tome, Evropski sud nije razmatrao osnovanost pritužbi.

[PDF cele presude](#)

84. *Premović protiv Srbije i Petrović protiv Srbije.* Evropski sud je 14. januara i 18. februara 2014. doneo još dve presude, kojima je potvrdio svoju praksu u odnosu na potraživanja radnika iz radnog odnosa prema preduzećima sa većinskim društvenim kapitalom. Sud je u oba slučaja utvrdio povredu člana 6. stava 1. Konvencije i obavezao Republiku Srbiju da podnosiocima predstavki iz sopstvenih sredstava isplati naknadu na ime materijalne štete, odnosno iznose dosuđene pravosnažnim domaćim odlukama. U predmetu Petrović protiv Srbije, Republika Srbija je obavezna da podnosiocu predstavke plati i iznos od 2.000 evra na ime naknade nematerijalne štete i troškova postupka. U predmetu Premović protiv Srbije Sud je utvrdio i povredu člana 1. Protokola 1. uz Konvenciju. Sud je istakao da obaveza države nije samo da plati dosuđene iznose, već i da preduzme, uz nadzor Komiteta ministara, odgovarajuće mere koje će usvojiti u domaćem pravnom poretku da bi utvrđena povreda bila okončana. [PDF cele presude Premović](#), [PDF cele presude Petrović](#)

83. *Tešić protiv Srbije.* Evropski sud za ljudska prava je 11. februara 2014. doneo presudu povodom predstavki Sofije Tešić. Sud je utvrdio povredu prava na slobodu izražavanja gde Tešić, garantovanog članom 10 Konvencije. Sud je uporedio iznos naknade koji je bila obavezana da plati gđa Tešić sa iznosom koji su bili obavezani da plate Dnevnik i Autonomna Pokrajina Vojvodina, zaključujući da su iznosi bili „vrlo slični“ iako su Dnevnik i AP Vojvodina „svakako finansijski daleko sposobniji pravni subjekti“. Sud je presudom obavezao državu da podnositeljki predstavke isplati iznos od 6.000

evra na ime nematerijalne štete nastale povredom člana 10, iznos od 5.500 evra na ime materijalne štete i iznos od 2.200 evra na ime troškova postupka. [PDF cele presude](#)

82. Maširević protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je 11. februara 2014. objavio presudu u predmetu br.30671/08. Podnosilac predstavke je advokat Milan Maširević iz Sombora. Sud je utvrdio povredu člana 6. stav 1. Konvencije zbog povrede prava na pristup sudu. Predmet se odnosi na odbacivanje revizije kao nedozvoljene od strane Vrhovnog suda koji je smatrao da podnosilac nije imao pravo da je podnese u svoje ime, bez advokata, iako je on sam advokat. Podnosiocu predstavke je dosuđeno 2.000 evra na ime nematerijalne štete i 500 evra na ime troškova postupka. Rok za isplatu je tri meseca od pravosnažnosti presude (u konkretnom slučaju pravosnažnost nastupa 11. maja 2014). [PDF cele presude](#)

81. Slavko Lakatoš i drugi protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava (Sud), je u predmetu br. 3363/08 doneo presudu 7. januara 2014. Podnosioci su uhapšeni 5. novembra 2007. U policijskim izveštajima navedeno je da su se podnosioci opirali hapšenju, zbog čega je morala da bude primenjena sila. Sud je utvrdio da je predstavka u pogledu prve četvorice podnosilaca osnovana povodom člana 3. Konvencije, a u pogledu prve trojice podnosilaca, povodom člana 5. stava 3. Konvencije. Sud je u svojoj praksi ustanovio princip da su lica lišena slobode u osetljivom položaju koji obavezuje vlasti da vode računa o postupanju sa njima. U pogledu postojanje povrede člana 3. Konvencije, Sud je utvrdio da ta povreda postoji, smatrajući da su podnosioci na postupanje policije žalili istražnom sudiji, u prisustvu javnog tužioca i kasnije, tokom glavnog pretresa i postupka po žalbi, te da, bez obzira što Konvencija i domaće pravo nalažu da se takve prijave ispituju po službenoj dužnosti, u ovom slučaju, nadležni organi su se tim pitanjem bavili u druge svrhe (izuzimanja spornih dokaza u krivičnom postupku protiv njih), a nisu sprovedi zasebnu istragu po prijavi zlostavljanja, u cilju otkrivanja i kažnjavanja odgovornih. Sud je utvrdio iznose naknade: 1) za prvih četvoro podnosilaca, naknada nematerijalne štete, po 5.000 evra svakom; 2) za prvih četvoro podnosilaca, naknada troškova postupka pred Sudom, po 1.800 evra svakom; 3) trećem podnosiocu, naknada troškova domaćeg postupka, 2.750 evra. [PDF cele presude](#)

80. Krstić protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je ovu presudu objavio 10. decembra 2013. Gospodin Krstić se obratio Sudu zbog neizvršenja rešenja Fonda za PIO-filijala Piroto. Presudom od 12. juna 2001. Opštinski sud je usvojio zahtev podnosioca. U izvršnom postupku podnosilac je naplatio svoje potraživanje. Međutim, Vrhovni sud Srbije 19. juna 2003. ukinuo je odluke suda u Pirotu. Fond je podneo predlog za protivizvršenje koji je sud usvojio i odredio da se postupak sprovodi naplatom polovine penzije podnosioca. Evropski sud za ljudska prava je utvrdio da je podnosiocu povređeno pravo na imovinu iz člana 1 Protokola 1. Kako podnosilac nije

tražio naknadu nematerijalne štete, nije mu na to ime dosuđen poseban iznos, dok mu je na ime troškova postupka dosuđeno 1.000 evra. [PDF cele presude](#)

79. Vilotijević protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je objavio presudu u predmetu Vilotijević protiv Srbije 10. decembra 2013. godine i utvrdio povredu člana 6. stav 1. Konvencije zbog prekomernog trajanja parničnih postupaka u vezi sa radnim sporom. Podnosilac predstavke nije podneo zahtev za naknadu nematerijalne štete, te Sud nije dosudio bilo koji iznos. Međutim, utvrđena je obaveza države da završi domaće postupke. Sud je podsetio da Tužena država ima obavezu da preduzme mere kako bi se postupci koji još uvek traju što pre završili, posebno radni sporovi. Sud je i ranije u sličnim presudama protiv Srbije utvrđivao da su radni sporovi prekomerno dugo trajali, iako domaći zakon propisuje hitnost u postupanju. [PDF cele presude](#)

78. DKD Union doo protiv Srbije i Zarkov protiv Srbije. U prvoj presudi Sud je utvrdio povredu člana 6. Konvencije, dok je u drugoj utvrdio povredu člana 6, člana 13 i člana 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju. Sud se pozvao na ustanovljenu praksu i ukazao na ranije donete presude u predmetima R. Kačapor i druge protiv Srbije; Vlahović protiv Srbije; Crnišanić i druge podnositeljke; Preduzeće EVT protiv Srbije; Marčić i drugi protiv Srbije; Adamović protiv Srbije i Marinković protiv Srbije. U prvom predmetu podnosilac predstavke je poslovaio sa društvenim preduzećem HK „Viskoza ad – Celvlakno ad“ iz Loznice, koje nije izvršilo isplatu po određenom računu. Sud je obavezao državu da iz sopstvenih sredstava i u roku od tri meseca isplati podnosiocu iznose određene rešenjem o izvršenju od 11. marta 2003. U presudi Zarkov reč je o potraživanjima iz radnog odnosa prema HK PK Jumko add, „društvenom/državnom preduzeću“ iz Vranja i neizvršenju pravosnažnih presuda Opštinskog suda u Bosilegradu. I u ovom predmetu Sud je smatrao da država treba da isplati predmetna dugovanja iz sopstvenih sredstava. [PDF cele presude DKD Union](#), [PDF cele presude Zarkov](#)

77. DOO Brojler Donje Sinkovce protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je 26. novembra 2013. godine objavio presudu u predmetu DOO Brojler Donje Sinkovce protiv Srbije (br. 48499/08) u kojoj je potvrdio svoj stav o odgovornosti države za dugove preduzeća sa većinskim društvenim kapitalom. U ovom predmetu do povreda Konvencije je došlo zbog neizvršenja presude Trgovinskog suda u Leskovcu od 25. aprila 2005. donete u korist podnosioca. Sud je utvrdio povrede člana 6. stav 1. Konvencije, člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju i člana 13. Konvencije. Sud je ukazao na ranije donete presude R. Kačapor protiv Srbije, Vlahović protiv Srbije, Crnišanić protiv Srbije, EVT protiv Srbije, Marčić i drugi protiv Srbije, Adamović protiv Srbije, Marinković protiv Srbije, Kin-Stib i Majkić protiv Srbije. Sud je smatrao da ovaj slučaj spada u tkzv. dobro ustanovljenu praksu Suda i o njemu je odlučivao Odbor od 3 sudija. U skladu sa članom 28. stav 2. Konvencije odluke Odbora su konačne. [PDF cele presude](#)

76. Gligorić protiv Srbije. Presudu Gligorić donelo je tročlano veće Suda 26. novembra 2013. godine, s obzirom da je predmet klasifikovan kao „dobro ustanovljena praksa Suda“. Prema tome, presuda je pravosnažna danom objavljivanja. Sud je naveo da je već ranije u uporedivim slučajevima protiv Srbije ustanovio da je država odgovorna za dugove društvenih preduzeća utvrđene pravosnažnim domaćim odlukama (videti, na primer, R. Kačapor i druge, Rašković i Milunović, Adamović). Sud je ustanovio kršenje člana 6. stav 1. Konvencije i člana 1. Protokola broj 1. U vezi sa izvršenjem presuda, Sud je podsetio da Tužena država ima obavezu da izabere, uz nadzor Komiteta ministara, opšte i/ili, prema slučaju, pojedinačne mere koje će se usvojiti u domaćem pravnom sistemu da bi utvrđena povreda prestala. [PDF cele presude](#)

75. Majs Eksport-Import; Brany i Jugokoka; Jovčova protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je 5. novembra 2013. godine objavio tri presude u kojima je potvrdio svoj stav o odgovornosti države za dugove preduzeća sa većinskim društvenim kapitalom. Sud se pozvao na svoju praksu i ukazao na ranije donete presude: R. Kačapor i druge, Vlahović, Crnišani i druge, EVT, Marčić i drugi, Adamović, Marinković protiv Srbije. U pogledu prve dve pomenute presude, Sud stečajni postupak vidi kao nastavak izvršenja, što je država u odbrani negirala. U pogledu merituma Sud je u obe presude utvrdio povredu člana 6. stav 1. i povredu člana 1. Protokola br. 1. Sud je utvrdio samo u presudi Majs Import-Eksport. U sve tri presude Sud je obavezao državu da isplati iznose prema domaćim presudama. U slučaju Jovčova država je obavezana da podnositeljki isplati nematerijalnu štetu u iznosu od 2.000 evra i da izvrši predmetne domaće presude. [PDF cele presude Majs Eksport-Import](#), [PDF cele presude Brany i Jugokoka](#), [PDF cele presude Jovčova](#)

74. Lolić protiv Srbije. Podnosilac predstavke, Lolić Tomislav, obratio se Evropskom sudu za ljudska prava zbog povreda člana 6 stav 1 Konvencije i člana 1 Protokola 1. Pomenuta presuda je doneta protiv GDP „Izgradnja“ koje je podnosilac tužio radi izvršenja ugovorne obaveze – izgradnje i predaje poslovnog prostora u zgradi „Navip“. Evropski sud je zauzeo stav da je sudska presuda ostala delimično neizvršena, da su pitanja koja se postavljaju slična kao u predmetima R. Kačapor i drugi, Marčić i drugi, Crnišani i drugi, Rašković i Milunović i Adamović protiv Srbije. Republika Srbija je u obavezi da u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude plati podnosiocu predstavke sve iznose dosuđene presudom Okružnog suda u Šapcu od 26. maja 2003. godine, umanjene za sve iznose koji su mu do sada isplaćeni. Republika Srbija je u obavezi i da podnosiocu predstavke u istom periodu isplati iznos od 2.000,00 evra na ime naknade nematerijalne štete i troškova postupka. [PDF cele presude](#)

73. Marinković, Sekulić i Kučević protiv Srbije. Dve presude evropskog suda za ljudska prava od 15 i 22. oktobra 2013. koje se odnose na neizvršenje domaćih pravosnažnih odluka donetih protiv preduzeća sa većinskim društvenim kapitalom. I ovoga puta Sud

je utvrdio povrede člana 6. stav 1. i člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. „Činjenica da je država prodala veliki deo svog udela u preduzeću privatnom licu, ne može da oslobodi državu od obaveze da izvrši obavezu po presudi koja je nastala pre prodaje akcija.“ [PDF cele presude Marinković](#), [PDF cele presude Sekulić i Kučević](#)

72. Pejčić protiv Srbije. Presuda se odnosi na ostvarivanje prava na isplatu tzv. vojnih penzija. Sud je utvrdio povrede člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju i člana 6. EK. Kada se iznos penzije smanji ili uskrati, to može predstavljati mešanje u imovinu, koje može biti opravdano samo opštim interesom. Takođe, prema Sporazumu o pitanjima sukcesije koji je stupio na snagu 2. juna 2004, licima sa dvojnim državljanstvom penziju isplaćuje država sukcesor na čijoj teritoriji to lice ima prebivalište. Naknada materijalne štete podrazumeva obavezu države da podnosiocu isplati zaostale penzije počev od 2. juna 2004. do 31. decembra 2011, sa kamatom. Naknada nematerijalne štete podrazumeva obavezu države da podnosiocu isplati 3.900 EUR u dinarskoj protivvrednosti. Podnosiocu su dosuđeni i troškovi u iznosu od 4.335 EUR. [PDF cele presude](#)

71. Presuda Stošić protiv Srbije. 1. oktobra 2013. Evropski sud za ljudska prava je utvrdio povrede člana 6. stav 1. i člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Sud je primetio da je ovaj slučaj jedan od mnogih sličnih slučajeva koji se odnose na obavezu Tužene države da izvrši pravosnažne domaće presude donete protiv društvenih/državnih preduzeća. Sud je istakao da država nedostatak sredstava ne može koristiti kao izgovor za neizvršenje presuda. Sud je obavezao Republiku Srbiju da u roku od tri meseca od dana pravosnažnosti presude isplati podnosiocu predstavke iznose dosuđene domaćim pravosnažnim presudama, umanjene za već isplaćene iznose, kao i iznos od 2.000 (dve hiljade) evra na ime naknade nematerijalne štete i troškova postupka. [PDF cele presude](#)

70. Inicijativa mladih za ljudska prava protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava je jednoglasno utvrdio povrede člana 10 EK. Sud je obavezao Republiku Srbiju da u roku od 3 meseca od donošenja presude 25. maja 2013, Bezbednosno-informativna agencija RS objavi podatke o tome koliko ljudi u Srbiji je prisluškivano 2005. godine. [PDF cele presude](#)

69. Anđelić i drugi protiv Srbije. Evropski sud za ljudska prava (Sud) utvrdio je povrede člana 6 stav 1 i člana 1 Protokola I uz Konvenciju. Sud je obavezao Republiku Srbiju da isplati podnosiocima iznose dosuđene domaćom pravosnažnom presudom u roku od 3 meseca od dana pravosnažnosti ove presude; da u istom periodu svakom od podnosilaca isplati po 3.100 evra na ime nematerijalne štete i po 130 evra na ime troškova postupka. Ova presuda je svrstana u takozvane repetitivne slučajeve dugovanja preduzeća sa većinskim društvenim kapitalom. Pred Sudom se nalazi 2.010

ovakvih predstavki, uključujući 913 koje su dostavljene državi na odgovor. [PDF cele presude](#)

68. *Anđelković protiv Srbije*. Evropski sud za ljudska prava (ES) je utvrdio povredu prava na pravično suđenje iz člana 6 stav 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (EK), a odbacio je zahtev podnosioca pritužbe za pravičnu naknadu. Podnosilac pritužbe je delimično uspeo u sporu protiv Republike Srbije (RS). [PDF cele presude](#)

67. *Momčilović protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu člana 6 stav 1 Konvencije i podnosiocu pritužbe, na ime nematerijalne štete dosudio 3.000 evra, a na ime troškova postupka 850 evra. ES je odbio tražene iznose preko dosuđene sume, kao i zahtev za naknadu materijalne štete. Takođe, odbijeni su i zahtevi za utvrđivanje drugih povreda EK kao očigledno neosnovani (podnosilac pritužbe je tvrdio da su povređeni i član 13 EK, kao i član 1 Protokola I uz EK). Podnosilac pritužbe je delimično uspeo u sporu protiv RS. [PDF cele presude](#)

66. *Zorica Jovanović protiv Srbije*. ES je utvrdio da je izvršena povrede prava na porodični život iz člana 8 EK te da nije neophodno da razmatra navodne povrede člana 13 Konvencije. ES je obavezao RS da isplati podnositeljki predstavke u roku od tri meseca od dana pravosnažnosti presude sledeće iznose u dinarskoj protivvrednosti: 10.000 evra plus porez koji se može platiti, na ime nematerijalne štete; 1.800 evra plus porez koji podnositeljka predstavke može platiti, na ime troškova. Podnositeljka pritužbe je uspela u sporu protiv RS. [PDF cele presude](#)

65. *Klikovac i drugi, Stojilković i drugi protiv Srbije*. ES je utvrdio *u oba predmeta* da je došlo do povrede člana 6 stav 1 (pravo na suđenje u razumnom roku) EK i člana 1 Protokola I uz EK (pravo na mirno uživanje imovine). Presudom *Klikovac i drugi*, RS je obavezana da u roku od tri meseca od pravosnažnosti: (1) isplati podnosiocima preostali deo duga prema presudi Okružnog suda u Kraljevu od 10. novembra 2004. godine; (2) isplati svakom od podnosilaca 4.700 evra u dinarskoj protivvrednost na ime nematerijalne štete; (3) isplati ukupan iznos troškova u iznosu od 450 evra u dinarskoj protivvrednosti. Iznose navedene pod tačkama 2. i 3. treba isplatiti u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. Presudom *Stojilković i drugi* predstavka *Srebrene Stojilković* je proglašena nedopuštenom s obzirom da nije iskoristila domaće pravne lekove. U pogledu druga dva podnosioca (*Božidar Stojilković i Milutin Aleksić*) država je obavezna da im isplati: (1) iznos od po 3.600 evra na ime nematerijalne štete; (2) iznos od ukupno 450 evra na ime troškova postupka – sve u roku od tri meseca od pravosnažnosti u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. [PDF cele presude](#)

64. [Ališić i drugi protiv BiH, Hrvatske, Srbije, Slovenije i Makedonije](#). ES je utvrdio da je *Slovenija* prekršila odredbe član 1 Protokola I uz EK, kao i član 13 EK u odnosu na podnosioc *Ališića* i *Sadžaka*. Iste povrede – člana 1 Protokola I uz EK, kao i člana 13 EK utvrđene su i u odnosu na *Srbiju* u vezi sa podnosiocem pritužbe *Šahdanovićem*. Istovremeno jednoglasno je utvrđeno da *ostale države (BiH, Hrvatska i Makedonija)* nisu prekršile navedene odredbe. U odnosu na povredu člana 14 u vezi sa članovima 1 Protokola I i 13 EK, ES je utvrdio da nema potrebe da ispituje njihovo postojanje u odnosu na *Srbiju i Sloveniju*, dok je u odnosu na *ostale države* ustanovio da nije bilo povreda. Odlučeno je da je *Srbija* u obavezi da u roku od 3 meseca od nastupanja pravosnažnosti ove presude plati podnosiocu pritužbe *Šahdanoviću* iznos od 4.000 evra na ime nematerijalne štete. (Isti iznos, po istom osnovu i u istom roku, *Slovenija* je u obavezi da plati podnosiocima *Ališiću* i *Sadžaku*.) Preostali zahtev na ime pravične naknade ES je odbio. Ovom presudom utvrđeno je da u *Srbiji i Sloveniji* postoji sistemski problem u vezi sa isplatom stare devizne štednje u situaciji kao što je situacija podnosilaca, te da su *Srbija*, u odnosu na podnosioca *Šahdanovića*, tj. *Slovenija*, u odnosu na podnosioc *Ališića* i *Sadžaka*, u obavezi da u roku od 6 meseci od nastupanja pravosnažnosti ove presude omoguće podnosiocima pritužbi, *ali i svim drugim licima u njihovom položaju*, da dođu u posed stare devizne štednje pod istim uslovima kao i državljani *Srbije* koji imaju ušteđevinu u domaćim filijalama srpskih banaka. Stoga je odlučeno da se za 6 meseci od nastupanja pravosnažnosti ove presude odloži razmatranje sličnih slučajeva, bez oduzimanja prava ES da ove slučajeve proglasi neprihvatljivim ili ih skine sa svoje liste, što čini ovu presudu tzv. *pilot presudom*. Naime, ES je u ovom slučaju doneo prvu *pilot presudu*, jer se pred njim nalazi više od 1.650 sličnih predstavki koje uključuju više od 8.000 podnosilaca, što ukazuje na to da se radi o sistemskom problemu. [PDF cele presude](#)

63. *Vladeta Jovanović protiv Srbije*. ES je utvrdio da je podnosiocu pritužbe povređeno pravo na pristup sudu garantovano članom 6 stav 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima. Sud je podnosiocu dosudio 850 evra u dinarskoj protivvrednosti, na ime troškova postupka. Podnosilac je uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

62. *Adamović protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu prava na suđenje u razumnom roku zagantovano članom 6 stavom 1 EK i pravo na mirno uživanje imovine zagantovano članom 1 Protokola I uz EK, pozivajući se na ustanovljenu praksu u presudama *Kačapor i drugi protiv Srbije* i *Marčić protiv Srbije*. Sud je obavezao RS da isplati podnositeljki predstavke u roku od tri meseca od datuma pravosnažnosti presude, sledeće iznose: (1) iznose dosuđene presudom od 18. novembra 2002. godine zajedno sa doprinosima za socijalno osiguranje i kamatom, umanjeno za iznose koji su možda već isplaćeni; (2) 4.700 evra plus porez koji se može platiti, na ime nematerijalne štete; (3) 50 evra plus porez koji podnositeljka predstavke može platiti, na ime troškova. Podnosilac predstavke je uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

61. *Bjelajac protiv Srbije*. Presudom ES utvrđena je povreda prava na mirno uživanje imovine garantovane članom 1 Protokola I uz EK. Podnositeljki nije dosuđena nikakva naknada, jer nije istakla zahtev u tom smislu. Podnositeljka predstavke je uspela u sporu. [PDF cele presude](#)

60. *Vučković i 29 drugih protiv Srbije*. ES je utvrdio: (1) da nije bilo povrede člana 6 stav 1 Konvencije, odnosno da nije bilo „dubokih i dugotrajnih razlika“ u relevantnoj sudskoj praksi, niti su te razlike dovele do pravne nesigurnosti u posmatranom periodu; (2) da je *došlo do povrede člana 14 EK* u vezi sa članom 1 Protokola I uz EK, jer nije bilo objektivnog i razumnog opravdanja za različito postupanje prema podnosiocima predstavki samo na osnovu njihovog prebivališta; (3) da nije potrebno da posebno razmatra pritužbe u vezi sa članom 1 Protokola XII uz EK; (4) da je RS obavezna da u roku od 6 meseci od dana pravosnažnosti presude preduzme sve odgovarajuće mere, kako bi se obezbedila nediskriminatorna isplata ratnih dnevnica u pitanju, svima koji na to imaju pravo, pri čemu se podrazumeva da u tom smislu može biti potrebna razumna i brza činjenična i/ili administrativna provera; (5) da će ES odložiti razmatranje svih sličnih predstavki koje se nalaze pred ES za šest meseci od dana kada ova presuda postane pravosnažna, pri čemu ostaje mogućnost da ES u bilo kom trenutku neku od ovih predstavki proglasi nedopuštenom i skine je sa spiska predmeta pred ES u skladu sa EK; (6) da se odbija zahtev za pravičnu naknadu. Podnosioci predstavke su delimično uspeali u sporu. [PDF cele presude](#)

59. *Hajnal protiv Srbije*. ES je utvrdio da je u predmetnom slučaju došlo do sledećih povreda Konvencije: (1) povreda člana 3 EK u suštinskom i procesnom aspektu zbog torture nad podnosiocem predstavke i nesprovođenja istrage po pritužbama podnosioca; (2) povreda člana 6 stav 1 EK zbog povrede prava na pravično suđenje; (3) povreda člana 6 stav 2 EK zbog povrede pretpostavke nevinosti. U ostalom pogledu – povodom povreda iz člana 5 stav 1, člana 6 stav 2 (druga povreda prezumpcije nevinosti) i člana 8 EK, sud pritužbu podnosioca nije uvažio. U pogledu navodne povrede člana 6 stav 3 (a,b,c) EK, ES je smatrao da, imajući u vidu da je utvrdio povredu prava na pravično suđenje, nije potrebno da posebno razmatra pritužbe u vezi sa navodnim povredama. ES je obavezao RS da podnosiocu predstavke isplati iznos od 12.000 evra na ime naknade nematerijalne štete zbog utvrđenih povreda i 9.000 evra na ime troškova postupka, sve u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate, u roku od 3 meseca od dana pravosnažnosti ove presude. Preostali deo zahteva podnosioca predstavke na ime naknade štete i troškova, ES je odbio kao neosnovan. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

58. *Milosavljev protiv Srbije*. ES je utvrdio je povreda člana 1 Protokola I uz Konvenciju o ljudskim pravima i podnosiocu je na ime naknade materijalne štete dosuđeno 7.500 evra, kao i 700 evra na ime troškova postupka, koje treba da isplati RS. ES je odbio

zahtev preko dosuđenih iznosa Takođe, ES je zbog neiscrpljivanja unutrašnjih pravnih sredstava odbacio tvrdnju podnosioca u vezi sa navodnom povredom pretpostavke nevinosti (član 6 stav 2 EK), jer ova povreda nije bila istaknuta u domaćem postupku. Podnosilac je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

57. *Mladenović protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu člana 2 EK zbog nedelotvorne istrage. Predstavka je podneta zbog nerazumno dugog trajanja predmetnog krivičnog postupka ranije pred Okružnim, a sada pred Višim sudom u Beogradu, ali je ES smatrao da se suštinski pritužbe odnose na nedelotvornu istragu, pa je predmet i razmatrao u svetlu povrede člana 2 EK u procesnom smislu. ES je smatrao da nije neophodno da razmatra navodnu povredu člana 6 stav 1 EK. Sud je obavezao RS da podnositeljki predstavke isplati iznos od 4.000 evra na ime naknade nematerijalne štete i 5.000 evra na ime troškova, sve u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate, u roku od 3 meseca od dana pravosnažnosti ove presude. Preostali deo zahteva podnositeljke predstavke na ime naknade štete i troškova ES je odbio. Podnositeljka predstavke je delimično uspeła u sporu. [PDF cele presude](#)

56. *Grudić protiv Srbije*. ES je utvrdio da postoji povreda prava na zaštitu imovine iz člana 1 Protokola I uz EK. Povodom tvrdnje podnosioca predstavke da je izvršena povreda člana 14 koji se odnosi na opštu zabranu diskriminacije, ES je zauzeo stav da podnosioci nisu izneli relevantne dokaze da su diskriminisani, tako da je po tom pitanju predstavka proglašena neosnovanom. ES je svakom od podnosilaca dosudio iznos od 7.000 evra na ime naknade nematerijalne štete. Na ime naknade troškova postupka Sud je podnosiocima zajednički dosudio iznos od 3.000 evra. Ovi iznosi treba da budu plaćeni u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude. Pored navedenog, RS je u obavezi da isplati podnosiocima sve neisplaćene penzije počev od 9. juna 1999. godine i 15. januara 2000. godine, sa zakonskom zateznom kamatom. Podnosioci predstavke su uspeali u sporu. [PDF cele presude](#)

55. *Backović protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu člana 6 stav 1 EK u vezi sa pravom na pristup sudu i obavezao je RS da podnosiocu plati 1.000 evra na ime troškova postupka. Odbijen je zahtev za naknadu troškova preko dosuđenog iznosa, a takođe odbijen je i zahtev za pravičnu naknadu u celosti, jer u predviđenom roku nisu dostavljeni potrebni dokazi za odluku. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

54. *Đokić protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu člana 6 stav 1 EK u vezi sa pravom na pristup sudu u krivičnom postupku. Zahtev podnosioca za naknadu nematerijalne štete je, zbog neblagovremenosti, odbijen. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

53. Šorgić protiv Srbije. ES ustanovio da je član 6 stav 1 EK povređen u delu u vezi sa pravom stranke da joj sudi nepristrasni sud i u vezi sa pravom na okončanje postupka u razumnom roku, ali da ovaj član nije povređen u delu koji se odnosio na sastav suda. ES je podnosiocu dosudio 1.000 evra na ime troškova postupka, dok je ostatak zahteva za troškove postupka odbio. Po osnovu pravične naknade ES podnosiocu nije ništa dosudio, jer je smatrao da je podnosilac odustao od zahteva za ovu naknadu. [PDF cele presude](#)

52. Stanimirović protiv Srbije. ES je utvrdio da je RS prekršila zabranu mučenja garantovanu članom 3 EK, kao i da je izvršena povreda prava na pravično suđenje iz člana 6 stav 1 EK. Po osnovu pravične naknade ES je obavezao RS da podnosiocu predstavke plati 13.000 evra, a na ime troškova postupka 5.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po kursu na dan isplate, a u roku od tri meseca od dana pravosnažnosti ove presude. Preostali deo zahteva za plaćanje naknade i zahteva za troškove postupka ES je odbio. Takođe, ES je pritužbe podnosioca u vezi sa navodnim povredama člana 5 stav 3 (pravo na slobodu i bezbednost) EK, člana 6 stav 2 (pretpostavka nevinosti) EK i člana 7 stav 1 (kažnjavanje po osnovu zakona) EK proglasio nedopuštenim po osnovu pravila od šest meseci odnosno vremenske nenadležnosti ES. [PDF cele presude](#)

51. Živić protiv Srbije. ES je utvrdio povredu prava na pravično suđenje iz člana 6 stav 1 EK, pozivajući se na praksu koju je ustanovio u predmetu *Rakić i ostali protiv Srbije*. [PDF cele presude](#)

50. Rašković i Milunović protiv Srbije. ES je utvrdio da je podnositeljka predstavke povređeno pravo na suđenje u razumnom roku zagwarantovano članom 6 stav 1 EK i pravo na mirno uživanje imovine zagwarantovano članom 1 Protokola I uz EK, pozivajući se na ustanovljenu praksu u presudama *Kačapor i drugi protiv Srbije* i *Crnišani i drugi protiv Srbije*. Sud je obavezao RS: (1) da iz sopstvenih sredstava isplati podnositeljka predstavki iznose dosuđene domaćim pravosnažnim presudama u roku od 3 meseca od dana pravosnažnosti ove presude; (2) da u istom periodu svakoj od podnositeljki predstavki isplati po 6.200 evra na ime nematerijalne štete i po 600 evra na ime troškova postupka, sve u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. Podnosilac predstavke je uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

49. Veljkov protiv Srbije. Predmet se odnosi na dugo trajanje postupka u oblasti porodičnih odnosa, zbog čega je ES utvrdio da je došlo do povrede člana 6 stav 1 EK. ES je podnositeljki predstavke dosudio iznos od 2.600 evra na ime nematerijalne štete (odbivši preostali deo zahteva), kao i 1.300 evra na ime troškova u postupku pred ES.

Pritužbu u vezi sa navodnom povredom člana 8 EK, ES je odbio kao očigledno neosnovanu. Podnositeljka predstavke je delimično uspeła u sporu. [PDF cele presude](#)

48. *Ristić protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu prava na suđenje u razumnom roku iz člana 6 stav 1 EK. ES je prvo konstatovao da su podnosioci predstavke u predmetnom krivičnom postupku bili oštećeni, te da je u odnosu na njih primenljiv član 6 EK u delu u kome se odnosi na zaštitu građanskih prava i to od momenta kada su se pridružili krivičnom postupku ističući svoj imovinskopравни zahtev. Imajući u vidu trenutak od kada EK obavezuje tuženu državu RS, sporni postupak je trajao 5 godina i 7 meseci pred dve sudske instance. ES je smatrao da predmet nije bio posebno složen i da podnosioci predstavke nisu doprineli dužini trajanja postupka, suprotno tvrdnjama tužene države. Posebno, ES je istakao da bi sudovi trebalo da omoguće odgovarajuću zaštitu ne samo tuženoj strani pred domaćim sudom, već i žrtvama, posebno kada su u pitanju mladi i druga ranjiva lica. Na kraju, ES konstatuje da je krivično gonjenje tuženog pred domaćim sudom, zastarelo zbog proteka vremena, što je rezultiralo nemogućnošću podnosioca predstavke (oštećenih u domaćem postupku) da se o njihovom zahtevu odluči u krivičnom postupku. Imajući u vidu nekoliko značajnih perioda neaktivnosti suda i brojna odlaganja, ES je utvrdio da je za produženo trajanje predmetnog krivičnog postupka odgovorna sudska vlast RS. Podnosioci predstavke su uspeali u sporu. [PDF cele presude](#)

47. *Milošević protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu člana 8 EK (pravo na privatnost). Inače, ovo je treća presuda protiv RS doneta u slučaju dobro ustanovljene sudske prakse, vezane za član 8 EK (u vezi sa čitanjem prepiske zatvorenika). Podnosilac predstavke je uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

46. *Milanović protiv Srbije*. ES je utvrdio da je RS prekršila člana 3 (zabrana mučenja i nehumanog postupanja) i člana 14 (zabrana diskriminacije) u vezi sa članom 3 EK. ES je našao da nije bilo potrebe da ispituje postojanje povreda EK iz člana 2 (pravo na život) i člana 13 (pravo na delotvorno pravno sredstvo). Sud je podnosiocu dosudio 10.000 evra u dinarskoj protivvrednosti od traženih 20.000 evra na ime naknade nematerijalne štete i 1.200 evra na ime troškova postupka. Podnosilac predstavke je uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

45. *Rakić i drugi protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu prava na pravično suđenje utvrđenu članom 6 stav 1 EK i dosudio je svakom podnosiocu po 3.000 evra na ime pravične naknade, kao i po 255 evra na ime troškova postupka. U ovom slučaju postojala je nedоследna praksa bivšeg Okružnog suda u Beogradu, jer je u 73 presude, koje su donete u periodu od 25. januara 2006. godine do 1. oktobra 2008. godine usvajao tužbene zahteve za isplatu dvostrukih zarada za rad policajcima na Kosovu i Metohiji, a po odlukama Vlade Republike Srbije od 24. januara 2000. godine i 17. jula

2003. godine, dok u slučaju podnosioca nije postupljeno na taj način. Pošto ova nedoslednost nije otklonjena ni u postupku pred Vrhovnim sudom na način predviđen članom 40. Zakona o organizaciji sudova, ES je ustanovio povredu prava na pravično suđenje. Podnosioci predstavke su uspeali u sporu. [PDF cele presude](#)

44. Jovančić protiv Srbije. ES je utvrdio povredu člana 8 EK, u odsustvu domaće sudske odluke koja bi dozvolila mešanje u pravo na poštovanje prepiske podnosioca koji se nalazio u zatvoru, ali i zbog dvosmislenosti domaćih propisa koji su regulisali ovu materiju u relevantno vreme. Ovo je prva presuda protiv Srbije doneta u slučaju dobro ustanovljene sudske prakse. Podnosilac predstavke je uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

43. Motion Pictures Guarantors LTD protiv Srbije. ES je utvrdio povredu člana 6 stav 1 Konvencije o ljudskim pravima, zbog odsustva usmene rasprave u sudskom postupku. ES je našao da nije neophodno da se bavi ostalim pritužbama u vezi sa povredom prava na fer suđenje. Na ime troškova postupka podnosiocu je dosuđen iznos od 1.000 evra, dok je ostatak zahteva za priznavanje troškova sudskog postupka pred domaćim sudom i ES, odbijen. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu.

42. Majkić i Kin-Stib protiv Srbije. ES je utvrdio da je došlo do povrede člana 1 Protokola I uz EK, u vezi sa delimičnim neizvršenjem arbitražne odluke. U preostalom delu predstavka je odbačena kao nedopuštena. RS se obavezuje: (1) da iz sopstvenih sredstava i u roku od tri meseca od dana pravosnažnosti presude, isplati podnosiocima predstavke iznose dosuđene pravosnažnim presudama u postupcima za naknadu štete, donetim posle usvajanja arbitražne odluke, i to: presuda Vrhovnog suda Srbije od 30. januara 2002. godine, presuda od 3. marta 2005. i rešenje od 8. septembra 2005. godine Trgovinskog suda u Beogradu, umanjeno za ukupan iznos isplata izvršenih u međuvremenu; (2) da u istom periodu isplati podnosiocima predstavke iznos od ukupno 8.000 evra po osnovu nematerijalne štete, u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate i prvom podnosiocu predstavke iznos od 30.000 evra na ime troškova postupka. Podnosioci predstavke su delimično uspeali u sporu. [PDF cele presude](#)

41. Krivošej protiv Srbije. ES je utvrdio povredu člana 6 stav 1 i člana 8 EK. U konkretnom slučaju radilo se o odluci Opštinskog suda u Nišu iz 2002. godine, kojom je uređeno pravo podnositeljke da viđa svoje dete, a koja je izmenjena 2003. godine. Presuda nije bila izvršena do donošenja presude ES (2010). ES je naglasio da, pored toga što presuda nije izvršena i što su sudovi u obavezi da postupaju po službenoj dužnosti čim nastupi izvršnost presude, period neizvršenja ove odluke, koji je u vremenskoj nadležnosti ES, iznosi gotovo pet godina. Takođe, u vezi sa merama koje je domaći sud preduzeo u cilju izvršenja svoje odluke, Sud je primetio da je druga strana u domaćem postupku (otac deteta) samo jednom novčano kažnjen te da ta kazna nije

naplaćena. Podnositeljki pritužbe ES je dosudio 7.300 evra na ime naknade nematerijalne štete, dok je preostali traženi iznos odbio. O zahtevu za naknadu troškova postupka Sud nije ni odlučivao, jer ovaj zahtev nije ni postavljen. Sa druge strane, kao očigledno neosnovan odbijen je zahtev za utvrđivanje povrede čl. 14. EK (zabrana diskriminacije), dok je u vezi sa članom 13 EK (pravo na delotvorno pravno sredstvo), ES smatrao da nije potrebno da se posebno ispituje da li je on prekršen. [PDF cele presude](#)

40. Đermanović protiv Srbije. ES je utvrdio povredu člana 5 stav 3 EK. ES smatra da, iako je pritvor podnosiocu pritužbe produžavan na regularan način, postupanje domaćeg suda ne može zadovoljiti uslove iz člana 5 stav 3 Konvencije. Naime, *opasnost od bekstva* može biti prihvatljiv osnov za određivanje pritvora, ali stereotipno pozivanje na ovaj osnov ne može biti razlog za dalje produžavanje pritvora sa apstraktne tačke gledišta. Domaći sud je više puta propustio da proveri punovažnost ovog osnova za zadržavanje podnosioca u pritvoru. Pored toga, domaći sud je propustio da razmotri alternative pritvoru (na primer, oduzimanje putne isprave). Deo pritužbe u pogledu neadekvatnog lečenja za vreme boravka u pritvoru, koja se svodi na pozivanje na povredu člana 3 EK, ES je odbio. Takođe, deo pritužbe u pogledu ukupne dužine trajanja krivičnog postupka (član 6 stav 1 EK), ES je proglasio očigledno neosnovanom. Sud je delimično usvojio zahteve za naknadu nematerijalne štete i troškova postupka. Podnosilac pritužbe je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

39. Dimitrijević i Jakovljević protiv Srbije. ES je utvrdio da je došlo do povrede člana 6 stav 1 EK, našavši da je država odgovorna za produženje trajanja postupka za dve godine i tri meseca, jer Opštinski sud u Nišu nije propisno dostavio svoju presudu drugoj podnositeljki predstavke (koja je i zakonska zastupnica maloletne prve podnositeljke). Imajući u vidu da EK i domaći zakon obavezuju na posebnu marljivost u predmetima koji se odnose na decu, kao i svoju praksu u sličnim slučajevima, ES je našao da trajanje spornog domaćeg postupka nije u skladu sa zahtevom *razumnog roka*. ES je dosudio podnositeljicama iznos od ukupno 1.300 evra na ime nematerijalne štete. Preostali deo zahteva podnositeljki za naknadu štete i troškova, ES je odbio kao neosnovan. Podnositeljke pritužbe su delimično uspele u sporu. [PDF cele presude](#)

38. Čižkova protiv Srbije. ES je utvrdio povredu člana 6 stav 1 (pravo na suđenje u razumnom roku) EK. Podnositeljki je dosuđeno 1.200 evra na ime nematerijalne štete. Deo zahteva preko dosuđenog ES je odbio kao neosnovan. Takođe, ES je proglasio nedopuštenim deo predstavke u kome se podnositeljka pozvala na nepravичnost celokupnog postupka, zato što nije iscrpela domaća pravna sredstva (nije izjavljena žalba protiv presude). Podnosilac pritužbe je delimično uspeo protiv presude. [PDF cele presude](#)

37. *Nemet protiv Srbije.* ES je utvrdio povrede članova 6 stav 1 (pravo na suđenje u razumnom roku) i 13 (pravo na delotvorno pravno sredstvo) EK. Podnosiocu je dosuđeno 2.000 evra na ime nematerijalne štete i 600 evra na ime troškova postupka. Višak zahteva preko dosuđenog, ES je odbio kao neosnovan. Podnosilac pritužbe je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

36. *Vinčić i drugi protiv Srbije.* ES je 2009. godine objavio jednu presudu povodom *trideset jedne* predstavke protiv RS. U ovim sporovima se povodom identične pravne situacije sto pedeset jednog tužioca – inženjera JAT-a, ustanovila protivrečna sudska praksa, prvobitno, pred prvostepenim, a zatim, što je značajnije, i pred drugostepenim Okružnim sudom u Beogradu. Naime, pravosnažne sudske odluke o odbijanju tužbenih zahteva, koje su bile donete u predmetima podnosilaca i još nekih tužilaca, bile su protivrečne pravosnažnim odlukama o usvajanju tužbenih zahteva, u predmetima ostalih tužilaca u toj situaciji. Podnosioci su se u predstavkama pozvali, osim na povredu člana 6 stava 1 EK, kao i na povredu članova 13 i 14 EK. ES je uz odluku o istovremenom odlučivanju o svim predstavkama i uz proglašenje predstavki dopuštenim, utvrdio postojanje povrede člana 6 stava 1 EK. Podnosioci predstavki su uspeali u sporu. [PDF cele presude](#)

35. *Popović protiv Srbije.* ES je utvrdio da je došlo do povrede prava na mirno uživanje imovine zagarantovano članom 1 Protokola I uz EK i prava na delotvorno pravno sredstvo zagarantovano članom 13 EK. U pogledu pritužbi na povredu člana 6 stav 1 Konvencije Sud je utvrdio da je pritužba neblagovremena, pa je predstavka u ovom delu odbačena. ES je obavezao RS: (1) da isplati podnosiocu predstavke 1.800 evra na ime nematerijalne štete i 600 evra na ime troškova postupka, sve u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca; (2) da RS obezbedi izvršenje rešenja Četvrtog Opštinskog suda iz 1987. godine, u roku od tri meseca od dana pravosnažnosti presude. Sud je odbio ostatak zahteva podnosioca predstavke. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

34. *Simić protiv Srbije.* ES je utvrdio povredu prava na pravično suđenje u razumnom roku iz člana 6 stav 1 EK, u vezi sa domaćim postupkom – radnim sporom, koji je trajao od 1998. do 2006. godine. Podnosiocu predstavke je na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljene povrede prava, dosuđen iznos od 600 evra u dinarskoj protivvrednosti, koji je država obavezna da isplati u roku od tri meseca od dana pravosnažnosti presude. ES je odbio deo podnosiocčevog zahteva. Podnosilac pritužbe je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

33. [Salontaji-Drobnjak protiv Srbije](#). ES je utvrdio dve povrede člana 6 stav 1 EK (pravičnost postupka za delimično lišenje poslovne sposobnosti i pravo na pristup sudu u vezi sa vraćanjem potpune poslovne sposobnosti) i povredu člana 8 EK (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života). Podnosiocu predstavke ES je zbog učinjenih povreda dosudio 12.000 evra na ime pravične naknade za nematerijalnu štetu i 3.000 evra na ime troškova postupka, dok je odbio ostatak zahteva. ES je smatrao da nije potrebno da posebno ispituje postojanje povrede člana 13 EK (pravo na delotvorno pravno sredstvo), jer se navodi predstavke u tom delu svode na povredu člana 6 stav 1 EK. [PDF cele presude](#)

32. *M.V. protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu prava iz člana 6 stav 1 (pravo na suđenje u razumnom roku) i 13 (pravo na delotvorno pravno sredstvo) EK, povodom parničnog postupka za izdržavanje deteta. Obavezao je RS da plati podnosiocu predstavke 1.600 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime nematerijalne štete, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji bude plaćen nakon proteka ta tri meseca, dok je ostatak zahteva odbio. Podnosilja predstavke je delimično uspeła u sporu. [PDF cele presude](#)

31. [Grišević i drugi protiv Srbije](#). ES je utvrdio da je podnosiocima predstavke povređeno pravo na suđenje u razumnom roku zagarantovano članom 6 stav 1 EK i pravo na mirno uživanje imovine zagarantovano članom 1 Protokola I. uz EK. ES je obavezao RS da na ime nematerijalne štete isplati: (1) prvom podnosiocu predstavke, 2.100 evra; (2) drugom podnosiocu predstavke 2.100 evra; (3) trećem podnosiocu predstavke 1.800 evra – sve u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate u roku od tri meseca od dana pravosnažnosti presude. Takođe, ES je obavezao RS da na ime materijalne štete isplati prvom i drugom podnosiocu predstavke iznose dosuđene domaćim pravosnažnim presudama. Na ime troškova postupka pred ES drugom i trećem podnosiocu predstavke je dosuđen iznos od po 300 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate. Zahtev prvog podnosioca za naknadu troškova je odbijen kao neobrazložen. Podnosioci predstavke su uspeali u sporu. ES se u ovoj presudi pozvao na ranije donete presude Kačapor i Crnišanin protiv Srbije i ponovo utvrdio da je država odgovorna za dugove preduzeća koja su bila pretežno u društvenoj svojini. [PDF cele presude](#)

30. [Bodrožić i Vujin protiv Srbije](#). ES je utvrdio povredu člana 10 EK (sloboda izražavanja). ES je odbio zahtev podnosilaca za plaćanje troškova postupka, kao nespecificiran. Ispitujući ispunjenost uslova iz člana 10 stav 2 EK (uslovi za ograničenje slobode izražavanja), ES se ograničio prvenstveno na ispitivanje ispunjenosti uslova da li je ograničenje *neophodno u demokratskom društvu*, pošto je našao da su druga dva uslova (*propisanost u zakonu* i *legitimni cilj*) bili ispunjeni u konkretnom slučaju. Podnosioci predstavke su uspeali u sporu. [PDF cele presude](#)

29. *Bodrožić protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu člana 10 Konvencije (sloboda izražavanja) i obavezao RS da podnosiocu plati iznos od 500 evra u dinarskoj protivvrednosti, a na ime pravične naknade. Pritužbu u vezi sa povredom člana 6 stav 3b (pravo na pripremu odbrane u okviru prava na pravično suđenje) Sud je kao očigledno neosnovanu proglasio nedopuštenom. Takođe, Sud je odbio višak tužbenog zahteva preko dosuđenih 500 evra (traženo 10.000 evra). Podnosilac pritužbe je delimično uspeo u sporu. Želeći da utvrdi da li je osuda podnosioca pritužbe u krivičnom postupku od strane domaćeg suda bila *neophodna u demokratskom društvu* ES je razmotrio karakter predmetnih izjava (*vrednosni sud* ili *izjava o činjenicama*). Po mišljenju ES, iako napadačkog karaktera, izrazi „idiot“ i „fašista“ mogu biti shvaćeni u vidu prihvatljive kritike u određenim okolnostima. [PDF cele presude](#)

28. *Stojanović protiv Srbije*. ES je utvrdio povredu člana 8 EK (pravo na privatnost) u pogledu čitanja prepiske podnosioca pritužbe koji se nalazio u zatvoru. ES je obio zahteve za naknadu štete i troškova postupka. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

27. *Milošević protiv Srbije*. Presudom ES utvrđena je povreda člana 5 stav 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima, a država Srbija je obavezana da podnosiocu plati 3.000 evra na ime nematerijalne štete i 500 evra na ime troškova postupka, a sve u dinarskoj protivvrednosti, po srednjem kursu na dan isplate. ES je odbio višak zahteva za naknadu do traženih 10.000 evra, dok je povodom pritužbe u vezi sa povredom slobode kretanja (član 2 Protokola IV) smatrao da nije neophodno ispitivanje ove povrede. ES je smatrao da, bez obzira na činjenicu da je pritvor prema okrivljenom – podnosiocu pritužbe, određen na zakonit način, okrivljeni od trenutka hapšenja bio više od 41 dana lišen mogućnosti da bude izveden pred sudiju, koji bi bio ovlašćen da ispita njegov dalji boravak u pritvoru i da ga pusti na slobodu, zbog čega je ustanovio povredu člana 5 stav 3 EK. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

26. *Felbab protiv Srbije*. ES je utvrdio da su povređena prava iz člana 6 stav 1 (pravo na suđenje u razumnom roku), član 8 (pravo na poštovanje porodičnog života) i član 13 (pravo na delotvorno pravno sredstvo) EK. Obavezao je RS da plati podnosiocu predstavke 4.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime nematerijalne štete, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. Sud je odbio ostatak zahteva za pravičnu naknadu i u celosti je, zbog nepotkrepljenosti dokazima, odbio zahtev za naknadu troškova postupka. Po stavu ES, postoji povreda člana 6 stav 1 EK zbog toga što je pravosnažni nalog za ostvarivanje kontakta između podnosioca predstavke i njegove dece ostao neizvršen u periodu od 6. oktobra 2000. godine do 22. maja 2008. godine, što je domaći sud, po usvajanju ovog naloga bio dužan da postupa po službenoj dužnosti, što je, budući da je EK ratifikovana od strane Srbije 3. marta

2004. godine, predmetni postupak bio u vremenskoj nadležnosti ES više od 4 godine i 2 meseca, što je u tom periodu opštinski sud jedino potvrdio novčanu kaznu koju je prethodno odredio, naredio bivšoj supruzi podnosioca predstavke da plati troškove i otkazao zakazano ročište i što je opštinski sud propustio da primeni neku prinudnu meru uprkos očigledno nekooperativnog stava bivše supruge podnosioca predstavke. Bez obzira što se radilo o osetljivom odnosu i što su se deca viđala sa podnosiocem neformalno, ES zauzima konačan stav da srpske vlasti nisu preduzele dovoljne korake da izvrše nalog o viđanju. U vezi sa povredom člana 8 EK, ES navodi da su srpske vlasti propustile da preduzmu sve što je u njihovoj moći, a što je razumno moglo da se očekuje od njih. Mada je podnosilac imao sporadične kontakte sa svojom decom, njegovo pravo pristupa nije nikada izvršeno, da bi konačno bilo ograničeno presudom suda iz 2007. godine. Povredu člana 13 ES je utvrdio samim utvrđivanjem prethodnih povreda, ali i iz svoje ranije prakse, zaključivši da nije postojalo efikasno sredstvo zbog neizvršenje naloga o ostvarivanju kontakta podnosioca sa svojom decom. [PDF cele presude](#)

25. Dorić protiv Srbije. ES je utvrdio da je povređeno pravo iz člana 6 stav 1 (pravo na suđenje u razumnom roku) i član 13 EK (pravo na delotvorno pravno sredstvo). RS je obavezana da u roku od tri meseca od pravosnažnosti: isplati podnosiocu predstavke na ime nematerijalne štete iznos od 3.500 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. ES je odbio ostatak tužbenog zahteva na ime materijalne štete i nematerijalne štete, kao zahteva troškova postupka. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

24. Crnišćanin i drugi protiv Srbije. ES je utvrdio povredu člana 6 stav 1 EK (pravo na suđenje u razumnom roku). Razmatrajući osnovanost predstavke, ES je u vezi sa povredom člana 6 stav 1 EK, konstatovao da se izvršenje presude mora posmatrati kao sastavni deo pojma *suđenja* u smislu člana 6 EK. Sud je dalje potvrdio svoj ranije iznet stav, da „bez obzira da li je dužnik privatno lice ili subjekt pod kontrolom države, obaveza je države da preduzme sve neophodne korake da se izvrši pravosnažna presuda“. Podnosioci predstavke su uspeali u sporu. [PDF cele presude](#)

23. Vlahović protiv Srbije. ES je utvrdio da je povređeno pravo na suđenje u razumnom roku zagarantovano članom 6 stav 1 EK i pravo na mirno uživanje imovine zagarantovano članom 1 Protokola I. uz EK i obavezao RS da plati podnosiocu predstavke po osnovu nematerijalne štete 1.000 evra i za troškove postupka 700 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate u roku od tri meseca od dana pravosnažnosti presude. Sud je odbio ostatak zahteva podnosioca predstavke. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

22. *Stanković protiv Srbije*. ES je utvrdio da je izvršena povreda člana 6 stav 1 EK (pravo na suđenje u razumnom roku) i RS je obavezana da podnosiocu predstavke na ime pravične naknade po osnovu nematerijalne štete zbog dužine trajanja postupka isplati iznos od 600 evra u dinarskoj protivvrednosti u roku od tri meseca od dana pravosnažnosti presude. Sud je odbio višak zahteva za plaćanjem pravične naknade, dok o zahtevu za plaćanjem troškova postupka nije ni odlučivano, jer zahtev nije bio opredeljen niti su pruženi dokazi da su troškovi stvarno nastali, bili neophodni i razumni. [PDF cele presude](#)

21. *Kostić protiv Srbije*. ES je utvrdio da je povređeno pravo na mirno uživanje svojine zagarantovano članom 1 Protokola I uz EK i obavezao RS da: (1) na odgovarajući način izvrši rešenje iz 1998. godine i zaključak iz 1998. godine u roku od šest meseci od pravosnažnosti navedene presude i (2) uplati podnosiocima predstavke po osnovu nematerijalne štete 4.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate u roku od tri meseca od dana pravosnažnosti presude. Sud je odbio ostatak tužbenog zahteva podnosioca predstavke koji su tražili da im se nadoknadi šteta. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

20. *Vrenčev protiv Srbije*. Presudom ES utvrđene su povrede prava na slobodu i bezbednost iz člana 5 stavova 3, 4 i 5 EK, dok povreda člana 5 stav 1 EK nije utvrđena. Prilikom razmatranja povrede prava iz člana 5 stav 3 EK, koji nalaže da lice lišeno slobode bez odlaganja bude izvedeno pred sudiju, ES je zaključio da u ovom postupku podnosilac predstavke nije bio izveden pred sudiju ni prilikom određivanja pritvora od strane Okružnog suda u Beogradu niti prilikom odlučivanja po žalbi od strane Vrhovnog suda Srbije. Ukupno je proteklo 20 dana do izvođenja podnosioca predstavke pred sud, i to na samom suđenju, što je sa stanovišta sudske prakse ES neprihvatljivo. ES se posebno osvrnuo na slučajeve *Brogan and others v. United Kingdom* kao i *McGoff v. Sweden*. [PDF cele presude](#)

19. *Čeh protiv Srbije*. ES je utvrdio da je povređeno pravo na suđenje u razumnom roku garantovano članom 6 stav 1 EK. Zbog toga je Sud dosudio 2.400 evra na ime nematerijalne štete, a RS je u obavezi da joj plati navedeni iznos u dinarskoj protivvrednosti, u roku od 3 meseca od dana pravosnažnosti presude. Pored ove obaveze RS ima obavezu i da tekući parnični postupak dovede do kraja što je moguće brže rukovodeći se principom ispravnog postupanja. [PDF cele presude](#)

18. *Cvetković protiv Srbije*. Presudom ES utvrđene su povrede prava na suđenje u razumnom roku iz člana 6 stav 1 EK i prava na delotvoran pravni lek iz člana 13 EK. ES je našao da se postupci za vraćanje lica na posao moraju voditi hitno (ES se pozvao na slučaj *Stevanović protiv Srbije*), te da ponovno otvaranje jednog slučaja posle više ukidanja, može ukazivati na ozbiljne nedostatke pravosudnog sistema države. ES je

utvrdio da se ovaj radni spor još uvek nalazi pred trećom instancom – Vrhovnim sudom Srbije nakon sedamnaest godina od pokretanja. ES je takođe našao da je došlo i do povrede člana 13 EK, odnosno da podnosilac predstavke u vreme obraćanja ES nije imao na raspolaganju delotvorno pravno sredstvo koje bi mu omogućilo da se žali na dužinu trajanja postupka. ES je obavezao RS da: (1) plati podnosiocu 2.400 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime nematerijalne štete, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca; (2) plati podnosiocu 600 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime troškova postupka nastalih pred ES u istom roku. Odbio je ostatak tužbenog zahteva. Podnosilac pritužbe je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

17. *Bulović protiv Srbije*. ES je utvrdio da izvršni postupak nije bio delotvoran i da je povređeno pravo podnositeljke predstavke na suđenje u razumnom roku koje je sadržano u članu 6 stav 1 EK. Kako podnositeljka predstavke nije podnela zahtev za pravičnu naknadu u ostavljenom roku, ES nije dosudio nikakvu naknadu. Podnositeljka pritužbe je uspeła u sporu. [PDF cele presude](#)

16. *R. Kačapor i drugi protiv Srbije*. Presuda ES je donesena po predstavkama šest podnosilaca koje su objedinjene u jedan predmet. Tom presudom ES je utvrdio da je povređeno pravo iz člana 6 stav 1 EK (pravo na suđenje u razumnom roku) i član 1 Protokola I uz EK (pravo na mirno uživanje imovine). Navedenom presudom Republika Srbija (u daljem tekstu država) je obavezana da: (1) isplati prvom podnosiocu predstavke 1.600 evra na ime nematerijalne štete i 300 evra na ime troškova postupka; drugom podnosiocu predstavke 1.000 evra na ime nematerijalne štete i 300 evra na ime troškova postupka; trećem podnosiocu predstavke 800 evra na ime nematerijalne štete i 300 evra na ime troškova postupka; četvrtom podnosiocu predstavke 1.000 evra na ime nematerijalne štete i 300 evra na ime troškova postupka; petom podnosiocu predstavke 1.600 evra na ime nematerijalne štete i 300 evra na ime troškova postupka; šestom podnosiocu predstavke 1.000 evra na ime nematerijalne štete i 300 evra na ime troškova postupka, sve u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca; (2) isplati sume dosuđene pravosnažnim presudama donetim protiv bivšeg poslodavca (DP *Vojin Popović* – domaća radinost) podnosilaca predstavke. Sud je odbio ostatak tužbenog zahteva podnosilaca predstavke. Ovaj predmet se odnosi na izvršne postupke koje su pokrenuli podnosioci predstavke protiv DP *Vojin Popović* – domaća radinost pred Opštinskim sudom u Novom Pazaru, kako bi im se isplatile naknade za vreme plaćenog odsustva i doprinosi za penzijsko invalidsko osiguranje, kao i na kasniji stečajni postupak koji se odvijao pred Trgovinskim sudom u Kraljevu i Trgovinskim sudom u Užicu, pred kojim je još uvek trajao u vreme donošenja presude ES. [PDF cele presude](#)

15. Jovićević protiv Srbije. ES je utvrdio da su podnosiocu predstavke povređena prava zaštićena članom 6 stav 1 (pravo na suđenje u razumnom roku) i članom 13. (pravo na delotvoran pravni lek) EK. ES je obavezao RS da isplati podnosiocu predstavke naknadu od 1.200 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate za pretrpljenu nematerijalnu štetu, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. ES nije dosudio nikakvu naknadu za troškove podnosiocu predstavke s obzirom da ih nije ni tražio. [PDF cele presude](#)

14. Preduzeće ZIT protiv Srbije. ES je utvrdio povredu članova 6 stav 1 EK (pravo na suđenje u razumnom roku) i člana 13 EK (pravo na delotvoran pravni lek) i člana 1 Protokola I uz EK (pravo na mirno uživanje imovine). ES je obavezao RS da plati podnosiocu predstavke 1.200 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime nematerijalne štete, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. ES je odbio ostatak tužbenog zahteva podnosioca predstavke. ES je, povodom prava na suđenje u razumnom roku i prava na mirno uživanje imovine izneo sledeće: (1) kada je podnosilac predstavke podneo predlog za izvršenje, zemljište, čiju je prodaju predložio je bilo registrovano na ime dužnika; (2) izvršenje je bilo delimično sprovedeno prenosom sredstava sa računa dužnika 2006. godine; (3) podnosilac predstavke ne može biti kriv što se oslonio na verodostojnost informacija sadržanih u zemljišnim knjigama RS i (4) ispostavilo se da podnosilac predstavke nije tražio izvršenje presude Opštinskog suda od 4. aprila 2006. godine, u skladu sa domaćim pravom, već je umesto toga pribegao neefektivnoj tužbi zbog smetanja poseda. Imajući u vidu ove okolnosti ES je smatrao da su organi RS propustili da delotvorno sprovedu postupak izvršenja do 4. aprila 2006. godine, ali da ne mogu biti odgovorni za bilo kakvo kašnjenje koje je nastalo posle tog dana. Shodno tome, ES je utvrdio da je RS u spornom periodu uskratila podnosiocu predstavke suštinu samog prava na pristup sudu i sprečila ga da ostvari potpunu naknadu u pogledu imovine koju je legitimno očekivao da dobije. U pogledu povrede prava na delotvoran pravni iz člana 13 EK, ES se pozvao na presudu u slučaju *Tomić protiv Srbije*, i smatrao da nema razloga da u ovom slučaju zaključi drugačije. [PDF cele presude](#)

13. Filipović protiv Srbije. ES je utvrdio da je povređeno pravo zaštićeno članom 10 EK (sloboda izražavanja). ES je procenio da je RS poštovala određene zahteve za ograničenje prava na slobodu izražavanja. Tako je ES konstatovao da je navedeno ograničenje slobode izražavanja bilo u skladu sa zakonom, kao i da je taj zakon imao legitiman cilj, zaštitu ugleda drugog. Međutim, ES je smatrao da ograničenje u predmetnom slučaju *nije bilo neophodno u demokratskom društvu*. ES je naročito u vidu imao sledeće činjenice kada je zauzeo pomenuti stav: (1) podnosilac predstavke je političar koji je raspravljao o stvari od javnog interesa, što je i podstakao zamenik

predsednika vlade; (2) predmet kritike podnosioca predstavke je bio gradonačelnik/direktor velikog preduzeća u državnom vlasništvu; (3) u krivičnom i parničnom postupku utvrđeno je da je podnosilac predstavke javno optužio gradonačelnika za proneveru, ali da je krivična osuda izostala; (4) da je u parničnom postupku dosuđeno 6 mesečnih zarada podnosioca predstavke tj. 2.077 evra, što je ES ocenio neproporcionalnim i (5) da je podnosilac predstavke legitimno sumnjao da je gradonačelnik mogao biti umešan u nedozvoljeno izbegavanje plaćanja poreza i da nije u pitanju bezrazložan lični napad na gradonačelnika. Faktički, pravo je povređeno parničnom presudom jer je iznos naknade neproporcionalan učinjenoj povredi. Podnosilac predstavke je uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

12. *Popović protiv Srbije*. ES je utvrdio povređeno pravo zaštićeno članom 6 stav 1 EK (pravo na suđenje u razumnom roku). Obavezao je RS da isplati podnosiocu predstavke naknadu od 1.200 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate za pretrpljenu nematerijalnu štetu, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. ES je višak zahteva odbio. Postupak pred ES pokrenut je zato što je parnični postupak koji je pokrenuo podnosilac pritužbe pred sudom RS, započeo 1984. godine, a u vreme donošenja presude ES (2007), još nije bio okončan. [PDF cele presude](#)

11. *Lepojić protiv Srbije*. ES je utvrdio da je povređeno pravo zaštićeno članom 10 Konvencije (sloboda izražavanja). Obavezao je RS da plati podnosiocu predstavke 3.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime nematerijalne štete i 250 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime troškova postupka, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. U samoj oceni da li je bilo povrede prava na slobodno izražavanje Sud je zaključio da su određeni zahtevi za ograničenje ovoga prava u ovom slučaju ispunjeni, kao što je zahtev da ograničenje bude jasno propisano zakonom i zahtev da ograničenje ima legitiman cilj. Međutim, Sud je smatrao da zahtev da je ograničenje *neophodno u demokratskom društvu* u ovom slučaju nije ispunjen. ES je naročito kritikovao stav domaćeg suda da je ugled P.J. značajniji od ugleda običnog građanina. Naime, stav ES je da je rad izabranih lica naročito podložan kritici. [PDF cele presude](#)

10. *Marčić i drugi protiv Srbije*. Povodom predstavke koju su zajednički podneli Marčić i još 16 drugih lica protiv RS, presudom ES utvrđena je povreda prava na mirno uživanje imovine iz člana 1 Protokola I uz EK. ES je obavezao RS da obezbedi, na odgovarajući način, u roku od tri meseca od pravosnažnosti ove presude potpuno izvršenje presude Trgovinskog suda u Leskovcu od 27. decembra 1990. godine kojom su usvojeni tužbeni zahtevi podnosilaca pritužbe za isplatu zarada ostvarenih na radu u Iraku tokom

osamdesetih godina prošlog veka. ES je našao da nema razloga da ispituje navodne povrede člana 6 stav 1 EK, zbog identičnosti pritužbi po tom osnovu sa pritužbama po osnovu člana 1 Protokola I, dok zahtev za isplatu pravične naknade podnosiocima Sud nije usvojio, jer podnosioci nisu ispoštovali član 60 Pravila Suda, niti član 5 Praktičnih uputstava Suda u vezi sa opredeljivanjem iznosa pravične naknade i pružanja odgovarajućih dokaza uz zahtev. Podnosioci pritužbe su delimično uspeali u sporu. [PDF cele presude](#)

9. Ilić protiv Srbije. ES je u ovoj presudi utvrdio povredu Protokola 1 člana I uz EK (pravo na mirno uživanje svojine), člana 6 stav 1 EK (pravo na suđenje u razumnom roku) i člana 13 EK u vezi sa članom 6 stav 1 EK (pravo na delotvoran pravni lek). Obavezao je RS da: (1) plati podnosiocu predstavke 3.700 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime nematerijalne štete u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca; (2) izvrši rešenje odeljenja opštine Palilula iz 1994. u roku od tri meseca od pravosnažnosti presude. Deo zahteva preko dosuđenog iznosa je odbijen. U vezi sa povredom prava na suđenje u razumnom roku ES se rukovodio stavovima utvrđenim u svojoj praksi. Prema praksi ES, hronično veliki broj predmeta nije opravdanje za preterano kašnjenje, da ponavljana ukidanja prvostepenih presuda i vraćanja na ponovno suđenje mogu da budu manifestacija ozbiljnog nedostatka pravnog sistema i da su države ugovornice dužne da organizuju svoje sudove tako da pravo na suđenje u razumnom roku bude zagarantovano. Podnosilac predstavke je delimično uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

8. Stevanović protiv Srbije. ES je utvrdio povredu člana 6 stav 1 EK (pravo na suđenje u razumnom roku) i člana 13 EK (pravo na delotvoran pravni lek). Obavezao je RS da plati podnosiocu predstavke 3.500 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime nematerijalne štete i 1.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime troškova postupka, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. ES je odbio ostatak tužbenog zahteva. Iako je domaći sud vratio podnosioca predstavke na posao i on je još uvek u radnom odnosu, ES je utvrdio da domaći sud nije utvrdio povredu prava podnosiocu predstavke, odnosno da podnosilac predstavke nije dobio drugu nadoknadu za navodni nezakonit otkaz. [PDF cele presude](#)

7. Mikuljanac, Mališić i Šafar protiv Srbije. ES je u ovoj presudi utvrdio povredu člana 6. stav 1. EK (pravo na suđenje u razumnom roku) i člana 13 EK (pravo na delotvoran pravni lek). Obavezao je RS da plati svakom od podnosilaca predstavke po 1.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime nematerijalne štete (ukupno 3.000 evra), najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate na iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca. ES je odbio ostatak

tužbenog zahteva podnosioca predstavke. Podnosioci pritužbe su delimično uspeali u sporu. [PDF cele presude](#)

6. Jevremović protiv Srbije. ES je utvrdio povredu člana 6 stav 1 EK, s obzirom da je postupak radi utvrđivanja očinstva jedne od podnosilja predstavke, trajao više od tri godine i četiri meseca od 3. marta 2004. godine kada je Srbija ratifikovala EK. ES je utvrdio i da je učinjena povreda člana 8 EK s obzirom da je podnosilja pritužbe, Ina Jevremović, bila sve vreme postupka za utvrđenje očinstva u stanju produžene neizvesnosti u vezi sa njenim identitetom. ES je utvrdio povredu člana 13 EK, u vezi sa članom 6 stav 1 EK, ali je utvrdio da nema potrebe odvojeno ispitivati pritužbe u vezi sa članovima 8 i 13 povodom izostanka izdržavanja Ine Jevremović. U pogledu nematerijalne štete Ini Jevremović je dodeljeno 5.000 evra, a Ljiljani Jevremović 1.000 evra. Predstavka je u preostalom delu proglašena neprihvatljivom. Podnosilje pritužbe su delimično uspele u sporu. [PDF cele presude](#)

5. Samardžić i AD Plastika protiv Srbije. ES je utvrdio povredu člana 6 stav 1 u pogledu drugog podnosioca predstavke i obavezao RS da plati AD Plastika 1.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime nematerijalne štete, najkasnije u roku od tri meseca od nastupanja pravosnažnosti presude, uz obavezu isplate kamate za iznos naknade koji je plaćen nakon proteka ta tri meseca; da plati AD Plastika 1.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na ime troškova postupka, u istom roku. ES je odbio ostatak tužbenog zahteva podnosioca predstavke AD Plastike. ES je uvažio prigovor *ratione personae* Republike Srbije u vezi sa prvim podnosiocem predstavke, Samardžićem i u potpunosti odbacio njegov tužbeni zahtev kao nedozvoljen. [PDF cele presude](#)

4. Tomić protiv Srbije. ES je zaključio da su neizvršenjem odluke domaćeg suda vlasti RS povredile pravo na pravično suđenje iz člana 6 stav 1 EK. Takođe ES je utvrdio da je izvršena povreda člana 8 EK (pravo na poštovanje porodičnog života) i člana 13 (pravo na delotvoran pravni lek) EK. U vezi sa povredom člana 13 ES je utvrdio da podnositeljka predstavke nije imala na raspolaganju ni u teoriji ni u praksi odgovarajući pravni lek kojim bi mogla da ubrza izvršenje presude donete u njenu korist. ES je naložio RS da u roku od 3 meseca od pravosnažnosti presude isplati podnositeljki 10.000 evra po osnovu nematerijalne štete i 950 evra po osnovu troškova koje je podnositeljka imala pred domaćim organima. Podnositeljka pritužbe je uspela u sporu. [PDF cele presude](#)

3. Preduzeće EVT protiv Srbije. ES je utvrdio da je RS propustila da izvrši presudu i time povredila pravo na suđenje u razumnom roku. ES je utvrdio da je povređen član 6 stav 1 i član 1 Protokola I, pa je naložio RS da u roku od 3 meseca od pravosnažnosti presude izvrši presudu trgovinskog suda. Preduzeću EVT je dosuđeno 2.500 evra na

ime nematerijalne štete i 3.000 evra za troškove postupaka. Podnosilac pritužbe je uspeo u sporu. [PDF cele presude](#)

2. V.A.M. protiv Srbije. ES je utvrdio da je povređen član 6 stav 1 EK (pravo na suđenje u razumnom roku) i član 8 EK (pravo na privatni život), kao i da je povređen član 13 EK (pravo na efikasan pravni lek). Ostali deo predstavke je proglašen nedopuštenim. Sud je dosudio podnositeljki predstavke 15.000 evra – na ime nematerijalne naknade i 4.350 evra na ime troškova postupka. Predstavka se odnosi na parnični postupak koji je u februaru 1999. godine pokrenula V.A.M. kojim je tražila razvod braka od supruga D.M, kako bi dobila isključivo starateljstvo nad ćerkom S.M, i izdržavanje deteta. Razvod braka V.A.M. i činjenica da joj suprug nije dozvoljavao kontakt sa ćerkom nastao je, izgleda, kao posledica toga što je ona zaražena HIV-om. Odluka da se V.A.M. dodeli privremeno starateljstvo nad S.M. je poništena po žalbi u novembru 2006. godine. Uprkos privremenoj meri da viđa svoje dete dva puta mesečno, koja je doneta 1999. godine, V.A.M. ne viđa svoju ćerku oko osam godina, jer rešenje o privremenoj meri da viđa dete nije zvanično uručeno D.M-u. V.A.M. je podnela pritužbu zbog dužine i nepravičnosti suđenja u parničnom postupku pred domaćim sudom. Ona se pozvala na član 6 stav 1 (pravo na pravično suđenje u razumnom roku), član 13 (pravo na delotvorni pravni lek), član 8 (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) i član 14 (zabrana diskriminacije). S obzirom na značaj predmeta za V.A.M. i njeno dete, posebno s obzirom na zdravstveno stanje V.A.M, ES je našao da su domaći organi, umesto da pokažu izuzetnu marljivost u rešavanju postupka, stalno propuštali da iskoriste proceduralna sredstva kako bi obavezali D.M. da učestvuje u postupku. Sud je stoga smatrao, jednoglasno, da je došlo do povrede člana 6 stav 1 i člana 8 EK, kao i člana 13 EK. Podnosioca pritužbe je delimično uspeła u sporu. [PDF cele presude](#)

1. Matijašević protiv Srbije. ES je utvrdio da je izvršena povreda člana 6 stav 2 EK (pretpostavka nevinosti) i da je utvrđivanje te povrede predstavljalo pravičnu naknadu za nematerijalnu štetu koju je podnosilac predstavke mogao pretrpeti. Podnosilac predstavke je uhapšen i zadržan u pritvoru u maju 2003. godine pod sumnjom da je počinio ubistvo i prevaru. Okružni sud u Novom Sadu mu je produžio pritvor. U obrazloženju rešenja, taj domaći sud je naveo da je podnosilac predstavke zapravo počinio krivična dela za koja je uhapšen. Podnosilac predstavke se žalio Vrhovnom sudu tvrdeći da je sudsko rešenje prejudiciralo ishod njegovog nerešenog krivičnog slučaja i povredilo njegovo osnovno pravo na pretpostavku nevinosti. [PDF cele presude](#)

[Ministarstvo pravde Republike Srbije](#)

Peščanik.net, 26.06.2013.